

A grey pigeon with a white breast and wings is perched on a nest made of straw. The background is a soft, out-of-focus green. The title 'HOLUBÍ POŠTA' is written in large, blue, serif capital letters across the middle of the image.

HOLUBÍ POŠTA

Richard Sobotka

V červenci roku 1997 postihly východní Moravu silné deště a zapříčinily katastrofální povodeň. Hovořilo se o sto- až dvoustleté vodě. Vodní příval ničil cesty, mosty i lidská stavení, odnášel celé stromy i automobily. Divoký vodní proud si prorážel krajinou vlastní cestu a nebylo v lidských silách mu v tom zabránit. Během pouhých několika desítek hodin mizelo vše, co až dosud bylo považováno za neměnné. Vodní příval ničil životy lidí, nenávratně odnášel lidské sny.

Příběh je zarámován právě těmito dramatickými okamžiky. Jakákoliv podobnost osob ve vyprávění je však zcela nahodilá.

Holubí pošta

Už od rána slunce sypalo hlava nehlava zlato.

Den byl jako stvořený pro krásnou dirigentku: černá sukně, bílá halenka, vázačka z černé stuhy pod límečkem, rychlé pohlednutí přes horní okraj brýlí na ansámbl, ladný pohyb ukazovákem pravé ruky a už se melodie rozletí jako hejno zpěvných skřivanů nad loukou, květ vedle květu, nad obilný lán plný nadzrálých klasů.

Také voněl ten den chladem chrámu. V prostoru se dosud chvěje kadidlo, ačkoliv mše odezněla už před polednem, kdy se mezi hrou slunečních paprsků v barevných oknech nejprve magicky rozezvučely píšťaly varhan, teprve pak harmonické hlasy pěveckého sboru.

Zvučel také chorálem tisíců včel, útočících na rozkvetlé lípy. Jejich zpěv připomínal melodické chvění vánočních zvonů, kdesi v zapadlé vesničce na konci horského údolí.

A podobal se ten den milostné Madoně v prosté kapličce, u nohou váza s kyticí polních květů. I káni se podobal, kroužící vysoko v blankytu, měňavému hřbetu pstruha v jiskření bystřiny.

Byl to den Boží. Jen sejmout čepici a v zamyšlení postát se svěšenou hlavou. Ponechat slunečnímu větru volnost a ze rtů slyšnout modlitbu nevyslovených díky.

Cihlová budova malé železniční zastávky radostně zářila v záplavě slunečních paprsků temnou červení.

Svát'a mhouřil do jiskřivého jasu oči v barvě zakalené vody. Kostrbatou dlaní přešel zažloutlou tvář. Nozdrami nasál vzduch, prosycený vůní lipového květu, jako to dělá kuň, když ucítí pastvinu plnou šťavnatých stébel. Hrábl si prsty, spálenými od nedopalků cigaret, pod nedopnutou košili, zlehka se drbal na břicho a bocích. Dobře je na světě. Pravda, hlt piva by osvěžil, mlaskl nasucho rty, ale nechtělo se mu vracet dovnitř. Postavil židli před domek, rovnou do nejprudšího světelného sršení, opřel hlavu o cihlovou zeď, zamhouřil oči. Cítil se slastně.

Také Anděla si přisedla. Napodobila Svát'u. Kulatou tvář, lemovanou hustým porostem nepoddajných vlasů, už trochu protkaných stříbrem, nastavila slunci. Tuhý cop přehodila přes rameno.

I Bohunka si přinesla židličku, usadila se s ní mezi oba dospělé. Nažloutlé vlásky jí v záření slunce vykroužily kolem drobnou bledé tváře svatozář.

Pes Major, směsice všech možných ras, ale tvor chytrý a inteligentní, se rozvalil do sešlapaného pažitu u jejich nohou. Jen kočka Mica si ponechala své místo na lenošení v pootevřeném okně.

Tak setrvali v sluneční pohodě nehnutě.

Podlouhlá cedule nad jejich hlavami odrážela černá písmena na bílém podkladu s názvem železniční zastávky NEBESA.

Nemohlo být lépe nikde na světě. Na žádné riviére. Pohodu malého železničního nádraží by nepřekonalý barevné pláže azurových moří, houkání zaoceánských parníků během plavby mezi vzdálenými přístavy, palmové háje, šumění příboje.

Ani ty největší krásy světa nebyly ničím proti božskému klimatu, který se v té chvíli časného rána snesl na malou železniční zastávku NEBESA, vzal ji i s jejími obyvateli do své náruče a uzamkl v slastném bezpečí před celým světem.

Stranou budovy železniční zastávky NEBESA rostly čtyři staleté lípy. Na opačné straně kolem někdejší, dávno nepoužívané, zanedbané, pýrem a plevely zarostlé zahrádky se kácel pobohřený plot. V oknech stavení matněly povislé a potřhané záclony; zavěšené už jen na dvou třech háčcích spíš připomínaly pavoučí síť nepořádného soukala než ozdobu.

Kousek od budovy se vydouvalo škvárou sypané nástupiště, pak už běželi dva hadi lesklých kolejí. Hned za nimi asfaltová cesta, každým okamžikem zaplněná projíždějícími osobními automobily, nákladáky, autobusy. Rušná tepna moderního světa nemilosrdně protínala lán vzrostlého obilí, který se kolem železniční zastávky NEBESA rozléval jako zlátnoucí moře, jehož klasy smyslným vlněním prosily ještě o dva tři týdny k dozrání.

Teprve až tam dál protékala říčka Suchá. Na jejím břehu neuspořádaný shluk dřevěných bud a přístavků. Jacísi lidé tam na neladném staveništi budovali na nicotném říčním přítoku malou vodní elektrárnu. Bušení kladiv od rána do pozdního odpoledne a harašení motorových pil milosrdně tlumila vzdálenost, k nádražní budově téměř nic z toho ruchu nedoléhalo.

Nedaleko za stavbou se vinula řeka. Jméno Suchá si vydobyla právem. Po většinu roku, kromě období jarního tání a podzimních plískanic, to byla vlastně jen poněkud širší strouha, snadno ji bylo lze přeskákat po větších kamenech. Tak to ostatně dělali všichni z malé vesnice Nebesa, tam za polnostmi, sady a zahradami s polorozpadlými ploty, když chtěli použít vlakového spoje ze stejnojmenné železniční zastávky. Nebo i ti, kteří na železniční zastávce z nějakého zvláštního důvodu vystoupili a vydali se kilometr dlouhou klikatou pěšinou, vyšlapanou uprostřed obilného lánu, širokou právě na dvě stopy, kolem budoucí malé vodní elektrárny a potom po vystouplých kamenech přes řeku a cestou kolem ovocných sadů a zahrad do vsi.

Čtyřikrát denně vlak na nádraží stavěl: jednou dopoledne tam a pak zase zpátky, navečer znovu tam a před setměním zpátky. Cestujících, kteří na vlakové zastávce NEBESA vystupovali nebo nastupovali, by mohl za celý dlouhý týden na prstech jedné ruky napočítat. Kvůli těm několika jízdenkám se dávno nerentovalo držet u výdejního okénka pokladní. Pokud zde přece někdo nastoupil, zkasíroval ho průvodčí ve vlaku.

Tak se ta doba přeonačila. Teď málem všichni jezdili v osobních automobilech. Asfaltová cesta jako nůž krájela tu Bohem a lidmi zapomenutou končinu s malým nádražím. Nebylo minuty, aby se tudy jedním či druhým směrem nehnali závratnou rychlostí v dlouhém zástupu ti plechoví zdivočelí koně.

Nepoužívanou budovu nádraží, tehdy před lety ovšem pořád ještě v obstojném stavu, přidělili jako sociální bydlení Svát'ovi

Korabovi a Anděle Bradové. Ti dva už kolikátý rok žili spolu na hromádce, či na psí knížku, jak se říká, protože Svát'a ne a ne se rozhoupat a konečně do toho praštit, ačkoliv ho k tomu Anděla nejednou ponoukala.

Spokojeně žili v budově železniční zastávky Nebesa i se svým prozatím posledním dítětem Bohunkou. Úředníci, odpovědní za využití tohoto jinak zbůhdarma existujícího stavení, tak zabili hned několik much jednou ranou. Vyhověli nepřetržitým žádostem Sváti a Anděly o přidělení obydlí, jejich umístěním do prázdné nádražní budovy daleko mimo obec zároveň odstranili ten obtížný hmyz z dohledu slušných a spořádaných lidí. A současně tímto smysluplným využitím budovy se vyhnuli kritice za nehospodárné nakládání s veřejným majetkem.

Personál vlaku byl k usedlíkům lhostejný. Zato cestující se pokaždé na podívanou těšili. Vykláněli se z oken a ukazovali si na pitoreskní společenství.

V lánu obilí, tam za kolejemi a asfaltovou cestou, kde se sotva jen značila klikatá pěšina, vznášela se nad posud nevyzrálými klasy hlava děvčátka. To se od říčky Suché vracela kolem stavby malé vodní elektrárny Bohunka. Co chvíli tam do těch míst zašla, zvědavá, zvídavá, takový ptáček, chvilku neposeděla.

Bohunka proběhla pěšinou obilným polem a zůstala stát na okraji hustě frekventované cesty. Čekala na příhodný okamžik, zkusit štěstí a mezírkou mezi svištícími vozidly asfaltovou cestu přeběhnout. Prozatím vždy se jí to podařilo, ale za doprovodu kvílení pneumatik a zdivočelého troubení řidičů.

Druhým nejmilejším místem na hraní malé Bohunky, hned po malé vodní elektrárně, byly železniční koleje. Strojvůdce pokaždé raději troubil už dlouho dopředu a navíc vjížděl do stanice jen malou rychlostí. I tak už kolikrát musel kvůli Bohunce, zabrané do hry na kolejích, spustit rychlobrzdu.

Až jednou ti nahoře tuhle zastávku zruší, jak se o tom už dlouho hovořilo, i pak bude tudy vlak pro jistotu projíždět krokem, to děvče je na těch kolejích pořád, jinak strojvůdce za nic neručí.

Když se Bohunce zdárně podařilo překonat asfaltovou cestu i kolejiště, přibita krásou, která se jí náhle zjevila, zůstala nehnutě stát na škvárovém náspu nástupiště. Okouzleně pozor-

vala Svát'u a Andělu. Opět seděli nepohnutě na stoličkách, zády se opírali o cihlovou zeď budovy, oči zavřené jako ve sladkém spánku, nebo jako by umřeli a milosrdný kolemjdoucí jim je zatlačil. Sluneční paprsky do nich řezaly vši silou. U nohou na zelené trávě jim ležel hnědý chundelatý pes Major. Za oknem podřimovala trojbarevná májová kočka Mica.

Po špičkách, aby neporušila kouzlení dne, si Bohunka přinesla svou židli, usadila se mezi oba dospělé.

Do úplné dokonalosti krásy letní pohody přece ještě něco scházelo.

Svát'a se namáhavě zvedl.

Zmátořeni slastným lenošením pozorovali mezírkami přiskřípnutých víček, jak Svát'a kolébavě vchází do cihlové budovy. Ani pes Major se nepohnul. I ta líná kočka Mica, rozvalená v okně, zůstávala lhostejná.

Svát'a se vrátil vzápětí, přinesl malé tranzistorové rádio. Teď už věděli, lahodná melodie scházela na dotvoření dokonalé krásy dne. Svát'a manipuloval s přístrojem, ale ať se snažil jak chtěl, natáčel anténu, protáčel knoflíky, poklepával na přístroj, nepodařilo se jej ozvučit. Až pak mu napadlo překontrolovat baterie. Scházely. Chvilí přemýšlel, co s tím, pak rádičko postavil na okno. Tříbarevná kočka zásah do svého teritoria nesla nelibě, ale byla si dobře vědoma, Svát'a je tady pán, musela se chtě nechtě uskrovnit.

Svát'a znovu vešel do domu. Tentokrát se vrátil až za hodnou chvíli. Přinesl gramofon na kliku. A jedinou desku, kterou v cihlovém domku železničního nádraží měli. Postavil přístroj do trávy, natočil pružinu, položil přenosku. Z ozvučnice se mezi praskáním a šuměním linul valčík Johanna Strausse Na krásném modrém Dunaji. Byla to jediná píseň na jediné gramofonové desce, kterou měli. Svát'a se spokojeně usadil zpátky na svou židli. Když valčík dozněl, Svát'a gramofon znovu natočil a položil přenosku na začátek. Co chvíli vstával – natočit pružinu gramofonu a posunout jehlu na začátek gramofonové desky – a zase usedal.

Tak krásně plynul ten slastný čas.

Až po chvíli zase, tentokrát se zvedla Anděla, přinesla ze stavení otevřenou láhev piva. Desítku. Vždycky kupovali jen desítku. Byla to poslední láhev ze zásob, další mohou nakoupit až zítra v pondělí. Avšak proč se starat už teď? V tom okamžiku

toho dne nemohlo být příhodnější chvíle, než otevřít poslední láhev piva desítky.

Sváťa si lokl a nabídl Anděle. Také si jen lokla. Nebylo toho ve sklenici pro oba dost a večer byl daleko.

Sváťa znovu natočil gramofon. Jen se líbezná melodie o modrém Dunaji rozezvučela, uklonil se před Andělou a vyzval ji k tanci. Zapýřila se jako nevěstinka.

Tak tam spolu tančili v trávě a na zbytku škváry. Sváťa jednou rukou přidržoval Andělu, ve druhé držel láhev piva, mezi rty doutnající zbytek cigarety. Chvílemi ulízl piva on a podal láhev Anděle. Také jen ulízla. Mezi tím Sváťa zase natočit gramofon a položil přenosku.

Ach, to se den vydařil!

Bohunka vstoupila mezi oba dospělé, objala je kolem pasu, tančila spolu s nimi. Také ona si piva občas jen ulízla, protože do večera bylo pořád ještě daleko a jedna láhev na tři opravdu nebyla mnoho.

Pes Major stál na všech čtyřech, veškeré dění bedlivě pozoroval, snad aby se přiučil tanečním figurám. Chvílemi tanečnický obcházal obloukem, také se jim pletl mezi nohama. Trochu i mlsounil líznout si piva, ale zůstalo jen u žádostivých očí. Pro čtyři hrdla opravdu nebylo piva dost. A pak, ten mlsný pes nikdy neznal míru.

Jen tříbarevná májová kočka Mica se nenechala rušit, spokojeně ležela v teple za oknem, broukala z polospánku.

Tak byl ten den přímo korunovační. Byl to den zasvěcování panen do největších tajemství života, den plný jiskření slunečního sněhu a vršení letních závějí. Den hlasitého mlčení. Den mlčenlivého chorálu, který v tom podivuhodném okamžiku širokým pásem obepínal a ozvučoval celý svět.

Sváťa postával na náspu ze sypané škváry. Málem pokaždé na tom nástupišti stál, kdykoliv měl zastávkou projet některý ze čtyř spojů. Ruce nechával v kapsách kalhot. Trochu se na zaobleném návrší nástupiště kymácel, jako by se do něj neurvale opíral dopolední vánek z těch žitných polí kolem. Pohlížel k lesklým kolejm, které se v širokém oblouku ztrácely mezi vzrostlým obilím.

To už musí být opravdu hodně hodin, zamžoural koutkem oka po slunci. Touhle dobou měl vlak zastavovat ve stanici, povytáhl kalhoty přes propadlé břicho. Svát' a sice neměl čím poměřit čas, ale podle vnitřního chronometru jindy touhle dobou slyšel skřípání vlakových brzd.

Bohunku čas plynoucí jako na přeskáčku nezajímal. Hrála si. Chodila po koleji, rozpaženýma rukama udržovala balanc. Docela jí to šlo, však trénovala málem denně. Zkoušela chodit i se zavřenýma očima, obyčejně udělala ne víc než pouhé dva kroky, při třetím padala do kolejiště. Pak zase splétala věneček z květin, které rostly a kvetly kolem trati. Hotový si jej vložila na hlavu a podobná malé rusalce tančila na zarezle zbarvených pražcích. Když i to se jí omrzelo, vybírala mezi pražci zahnědlé kameny štětu a stavěla z nich na hádcích kolejí klikaté hrázky.

V dálce na úzké pěšině za pruhem cesty, obilným lánem a rozestavěnou malou vodní elektrárnou zasvítla koule šedivých vlasů. To se Anděla vracela ze vsi. Byla nakoupit. Vláčela dvě rozměrné kabely, vrchovatě plné lahového piva desítky. Balancovala s tou zátěží, ruce měla tíhou vytahané, málem dřela taškami o zem.

Když šedivá koule Andělčiných vlasů obloučkem mījela rozestavěnou malou vodní elektrárnu, chlapi nechali práce, pochťíváčně loudili po Anděle pivo, trousili štiplavé a neuctivé poznámky. Anděla se ani neohlédla, dál pospíchala úzkou zvlněnou pěšinou. Její vlasatá hlava houpavě proplouvala ve vlnách nad vzrostlým obilím.

Svát' a kalnýma blátivýma očima docela zřetelně viděl její kulatý obličej, i těžký cop, spletený ze šedivých vlasů, přehozený pro parádu přes rameno. Už to neměla k nádraží daleko. Nejvíce ji pokaždé zdržela asfaltka. Pořád něco jelo, buď z jedné, nebo z druhé strany. Až přece se naskytl mezírka, i tak kvičely gummy a sprosté nadávky řidičů zalétaly až k cihlové budově nádraží.

Svát' a dychtivě sáhl pro láhev desítky, zkušeně otevřel korunkový uzávěr o hranu kolejnice, už troubil, na nic se neohlížel, vychutnával tu slast, pokud co teklo.

Konečně se v táhlém oblouku objevil žluto-červený vlak. Šinul se jen zvolna, přesto několikrát mohutně zatroubil. Až při tom hromském beknutí Svát'ou šklublo, leknutím se málem svalil na koleje, rovnou pod vlak.

Anděla posud uprostřed kolejí, v každé ruce obrovskou kabelu, vrchovatě plnou nakoupeného lahvového piva desítky. Nemohla se rychle rozhodnout, na kterou stranu uskočit. Teprve po dalším zatroubení to s ní na poslední chvíli smýklo na škvárové nástupiště. V objemných kabelách cinkalo sklo, ale žádnou láhev nerozbila, na to byla opatrná. Svát'a přidržel nohou kabelu, aby láhve nevypadly a neskutálely se do kolejíště, koutkem oka překontroloval zásobu piva, spokojeně se usmál.

Bohunka, pořád ještě zabraná v kolejíšti do hry, neviděla, neslyšela. Až najednou. Supění a skřípání brzd. Prudce se vztyčila na jednom z pražců, malá rusalka s věnečkem z kvítí na hlavě, drobná, nepatrná postavička oproti mase červeno-žlutého kovu motorové lokomotivy se třemi vagóny osobních vozů v zápřahu a s okny plnými jiskřivého slunce, průsvitná víla na cestě mezi studánkami.

Strojvedoucí potřetí bekl na klakson, až v uších zalehlo. Ohnivě jiskry odskakovaly od skřípajících brzd do stran. Konečně vlak zastavil, jen docela malounko před tím průsvitným stvořením.

Bohunka ani nedýchala. Teprve když vlak znehybněl, přeskočila kolej, postavila se na perón vedle Sváti, Anděly a dvou rozměrných kabel plných lahví piva desítky.

Strojvedoucí stáhl úzké okénko, nejprve vysunul odulý nos, pak ukázal zlostí pokřivenou tvář, nakonec celou hlavu.

„Zatracená holčino!“ supěl. „Tohle je tady pokaždé, situace na infarkt. Však počkej! Od příštího týdne tudy bude jezdit na záskok Machýček, a to je pěkný rapl. Ani mu nenapadne sáhnout na brzdu. Ten, ať je na kolejích co, všecko rozmašíruje na fašíрку. To bude parádní masakr. Pak o tom budou psát ve všech novinách. O potocích krve. Hlava oddělená od trupu, končetiny poházené po kolejíšti. Budou si o tom vyprávět po všech železničních tratích doma i v Evropě a možná i na celém světě.“

A ještě si odplivl, aby alespoň trochu otupil vlnu zlosti.

Svát'a se potáhl za poďobaný nos, prohrábl tuhými prsty kšticí slámově žlutých vlasů. Vlak prozatím pokaždé ubrdili. Proč by neměli ubrdit, když jej bude kočírovat Machýček?

Nikdo nevystupoval, nikdo nenastupoval. Za okny jednoho vozu se zvědavě vytáčely tváře tří čtyř cestujících.

Dveře zadního vozu se zvolna odsunuly. Průvodčí stěhoval rozměrnou perforovanou přepravku, plnou poštovních holubů. Postavil bednu na nástupiště, dlaní srovnal průvodní blanket.

„Svatopluk Korab?“ zeptal se úředním hlasem, jako by projížděl touhle tratí prvně v životě, a ne čtyřikrát denně po sedm dní v týdnu. „Tady mi to podškrábni, jako že jsi zásilku v pořádku převzal.“ A píchl štíhlý ukazovák potažený měkounkou bílou kůží neupracované ruky nad vytečkovaný řádek.

„Sem?“ zeptal se Svát'a, aby měl jistotu.

„Jo, sem,“ opakoval průvodčí. Pak sledoval, jak se Svát'a kostřbatými písmeny podepisuje. Když konečně převzal propisku zpátky, pro jistotu ji otřel do služebního saka.

„Co s těmi holuby pořád děláš?“ podíval se průvodčí do nažloutlého Svát'ova obličeje. „Málem co týden jedna bedna holubů.“

„Má je k obědu,“ chechtal se strojvedoucí, teď, když zlost pominula, už uvolněně. „Ta jeho madam mu je dělá nadívané.“ Vykláněl se z otevřeného okénka, div nevypadl. „Je to tak, mladá paní?“ pokřikoval na Andělu. „Tady se bužíruje, člověče, rychtyk jako na nějakém zámku!“

„To jsou poštovní holubi,“ řekl Svát'a nevzrušeně.

„Poštovní?“ uchechtl se strojvedoucí. „Vám už nestačí obyčejní? To si musíte dopřávat poštovní?“

Svát'a zamžoural proti zářící obloze. Může být na tomhle světě ještě někdo hloupější než tenhle strojvedoucí?

„Brácha je posílá,“ řekl. „Má na jižní Moravě chovnou stanicí poštovních holubů, v Mštnicích.“

„Jo, tam to znám,“ přikývl strojvedoucí. „To je nedaleko Hodonína. Tam se kromě vína nic jiného nepije, ráno, v poledne, večer a hlavně v noci.“

„Proč posílá holuby právě tobě?“ zajímal se výpravčí.

„Určitě na vychování!“ prisadil si strojvedoucí, málem se zajíkal smíchem. „Aby je tady naučili slušným mravům!“

„Posílá je sem i jinam,“ rozhodil Svát'a ruce do všech světových stran, to aby naznačil, kam všude případně. „Jednou tam, podruhé jinam, prostě všude. A také sem.“

„To mu je pak pouštíš?“

„No,“ ošil se Svát'a. „I nějakou zprávu po nich někdy pošlu.“

„A jakou třeba? Že tady v tom zapadákově pořád ještě žijete?“ ošklíbal se průvodčí.

„Třeba.“

Průvodčí už stál jednou nohou v otevřených dveřích vagonu.

„Prázdnou bednu nachystáš k odeslání, až pojedeme zpátky?“ zeptal se.

Nečekal na odpověď, vždycky tomu tak bylo. Jak jinak by tomu mělo být tentokrát? Pokaždé zpátečním spojem prázdnou bednu odvážel.

„Ti nahoře,“ píchl ukazovákem k pomyslnému nebi, pořád s jednou nohou na stupátku a s druhou na peróně, stále nedával pokyn k odjezdu. „Jako abys byl informovaný, plánují tuhle zastávku zrušit,“ řekl. „Možná už příští týden, nebo příští měsíc, co já vím. Tak dej bráchovi po těch holubech vědět, že už brzy tahle železniční zastávka nebude existovat, ať holuby raději neposílá. Leda bys pro ně chodil pěšky šest kilometrů, až na konečnou do Hrabic.“

„Všechno by tady měli srovnat se zemí,“ trousil strojvůdce. „A pořádně vydezinfikovat.“

„To by bylo úplně nejlepší,“ přitakal průvodčí. „Jenže co s touhle nóbl partají?“

„Žádný strach, však by se o ně ti nahoře postarali,“ nasbíral strojvůdce velkou slinu a plivl ji na perón.

Sváťa si žádné starosti ohledně rušení zastávky nepřipouštěl. Vždycky nějak bylo. Mhouřil vyplavené oči, cenil v náznaku úsměvu dlouhé nažloutlé zuby.

„Tak už to loučení zkrat,“ křikl strojvedoucí na průvodčího. „Už zase máme zpoždění jako bič. Starý bude camrat o dochvilnosti a přesnosti. Samé kecy! Sedej! Tak co, můžeme?“

Průvodčí zvedl ruku na znamení, že odbavení vlaku je v pořádku.

Ještě dřív, než strojvedoucí uvedl vláček do pohybu, znovu spustil zvukový signál. Trouby z Jericha nemohly zaznít hlasitěji, až se na lípách zachvělo listí, lidmi na peróně pořádně cuklo, pes se rozštěkal, tříbarevná kočka leknutím spadla z okna. Pak už se motorák vytrácel v táhlém oblouku mezi hustými klasy zlátnoucího obilí.

Sváťa popadl přepravní bednu a šel vypustit holuby do holubníku.

Anděla odvěkla kabely do stavení, srovnala láhve s pivem pod okno za televizor. Bohunka, stále s věnečkem z kvítků na hlavě, se vrátila hrát si do kolejiště.

Od božího rána seděl Svát'a u stolu pod oknem, kde bylo nejméně světla. Psal.

„Co pořád píšeš?“ zajímala se Anděla.

„Holubí poštu,“ odpověděl. Na chvíli odložil tužku, aby nechal odpočinout očím a také ruce, rovnal záda. „Co budu každý den psát jeden papírek, hrbít se. Dám poštu všem holubům naráz, beztak píšu pořád to samé. Pak už jenom co den pustím jednoho holuba.“

Bohunka se opřela Svát'ovi o rameno, prohlížela si papír. Do školy půjde až po prázdninách, ale číst už trochu umí. Slabikovala: „Ži–je–me š...“ S dalším slovem se dlouho trápila, než ho přelouskla. „Š–časně?“ A tázavě pohlédla na Svát'u, jestli slovo přečetla správně.

„Ščasně,“ přitakal Svát'a a přihladil pramen žlutých vlasů, který mu padal přes oči. Ale pro jistotu se obrátil na Andělu, přece jen si nebyl pravopisem úplně jistý. Anděla měla o jednu třídu základní školy víc, stávala se při podobných sporech hlavním rozhodčím.

„Nech, jak je napsané,“ rozhodla. „Sice tam ve vsi za řekou se říká, že žijí šťastně, ale my tady žijeme po našem – ščasně,“ řekla zchytra. „Však to nepíšeš na prezidentskou kancelář,“ mínila, „jenom bratrovi holubářovi do Mštnic.“

Při tom zůstalo.

Svát'a se znovu naklonil nad list, samým soustředěním vyplažoval špičku jazyka, když opakovaně psal: ŽIJEME ŠČASNĚ.

Pak zprávu rozstříhal na malé lístečky, stočil je do ruliček, to aby se vzkaz vešel do pouzderka na holubí nožce.

Venku musel kopancem zahnat kočku Micu, která pospěšně slídila kolem holubníku: „Táhni, potvoro mlsná!“ Kočka už dokonce zkoušela vyběhnout nahoru po žebříku. Jenom zle mrouskla, ale poslechla, vytratila se.

Svát'a lovil holuby, každému vložil do pouzderka na nožce zprávu. Bohunka ho zaujatě pozorovala. Vedle postával pes Major, také byl obřadem přímo očarováný. Jenom Anděla se

distancovala. Moc dobře věděla, že Svát'a bude zase plný holubích prdinců a ona aby ho pak ometala koštětem.

Konečně měl každý holub své psaníčko. Svát'a jednoho vzal do dlaní, opatrně snesl dolů.

„Chceš si ho pustit?“ zeptal se Bohunky.

Držela holuba v dlaních zlehounka.

„Jak on ví, kam má letět?“ zeptala se.

„Poštovní holubi to vědí,“ odpověděl Svát'a.

Bohunka zhoupala ruce, vyhodila holuba do povětrí. „Let' si, holoubku, leť. Pozdravuj strejdu Tonka!“

Poštovní holub vystoupal ve spirále do výšky, pak neomylně zamířil jihozápadním směrem ke vzdáleným Mštěnicím.

„Nezatroutá se?“ starala se Bohunka. „Neztratí cestu?“

To nikdo nevěděl.

Bohunka si hrála na pražcích mezi kolejemi. Svát'a přešlapoval na náspu nástupiště.

„Zajedu pro pivo,“ oznámil.

Anděla přestala vcházet do cihlové budovy, kterou jim svěřili do opatrování a určili k bydlení, a přestala odtamtud vycházet do prostoru nádraží. Pivo došlo, to byla pravda. Však ona by zaběhla, je zvyklá, jí to nic neudělá přinést dvě plné kabely lahvového piva desítky. A když už Svát'a mermomocí pro pivo jít chce, proč se trmácet vlakem až do Hrabic?

„Že pro to pivo nejdeš tuhle za řeku do vesnice?“ řekla.

„Pojedu vlakem,“ pokrčil Svát'a nos u kořene. „Je to pohodlnější.“

Míval čas od času takové manýry. Náhle zatoužil cestovat, užít si velkého světa. Jako by zapomínal, že tady doma je mu ze všech míst na světě nejlépe. Kolikrát už mu kvůli tomu rajzu udělala Anděla scénu. Dokonce ho jednou i zlískala. Beztak přišť zase udělal po svém. Otřepal se, jako by hrách na stěnu házel, začas jel pro pivo zase do Hrabic.

„Půjdu pro pivo sama,“ hlásila se Anděla ke své povinnosti.

Marně naléhala. Postavila tedy na perón dvě obrovské nákupní tašky, plné prázdných lahví od piva na vrácení. V jedné kabele zastrčený igelitový sáček s penězi.

„Peníze neztrat',“ napomínala Svát'u. „A neutrat' je za nějaké hovadiny. Penze přijde až po neděli.“

Do zatáčky sotva krokem vplouval vlak. I tak zahoukal, bekl, až se na lipách zatřáslolistí. Vzápětí strojvedoucí spustil rychlobrzdu, cestujícími zle zalomcovalo.

Bohunka uskočila z kolejí.

„Jak se mi jednou připleteš pod kola, tak za nic neručím,“ vyhlížel strojvedoucí staženým okénkem, povykoval. „A nebude to má vina, mám na to plný vlak svědků!“

Byli celkem tři, ve třech vagonech.

Svát'a se vydrápal po strmých schůdcích do vozu, usadil se u okna, obě nákupní tašky postavil na podlahu mezi nohy.

„Kam to bude?“ doptával se průvodčí.

Jako by se po téhle trati a tímto směrem dalo jet třeba až do Paříže, Neapole, Amsterdamu, a ne jen tuhle šest kilometrů na konečnou zastávku do Hrabíc.

Průvodčí utrl kupón jízdenky, přepočítal mince.

„Zpátky jedeš zase s námi?“

„Přece nepůjdu s nákupem pěšky,“ utrousil Svát'a.

„Pamatuješ si, v kolik se vracíme?“

To Svát'a věděl i bez hodinek. Měl ten čas zamontovaný v sobě. V Hrabicích má dvě hodiny na nákup. Pak odjezd.

Ale průvodčí věděl své. Raději pokaždé na Svát'u nějakou minutu počkají, málokdy přišel k odjezdu na vteřinu, obvykle tak do deseti minut.

„Všecko pivo vychlastáte sami, nebo dáváte něco praseti, aby líp rostlo?“ zajímal se průvodčí.

„Jaké prase?“ nechápal Svát'a.

Takového troubu Svát'a v životě nepotkal. Kde oni by tam v nádražní budově železniční zastávky NEBESA chovali prase? Snad v čekárně? Tam by ho ustájit mohli, pravda, jenže v tu ránu by bylo prase fuč, vždyť čekárna už ani těch dveří nemá, dávno je použili na podpalku. A kdyby mu hned třeba v obýváku udělali v koutě cárek, copak by dokázal Svát'a krmit prase pivem, se kterým sám vychází tak akorát?

Svát'a mlčel. Nechal si mínění pro sebe. Jak mohou takového hlupáka zaměstnávat u tak vážené instituce, jakou železnice je, nešlo mu na rozum. Tu jeho práci by Svát'a dokázal zastat levou zadní, a ještě by mu zbyl čas pohrát si s Bohunkou a také chvílemi jaksepatří zatřást Andělou. I holuby obsloužit by při tom zvládl. Ale nemohl si to s průvodčím rozházet. Vozí od bratra

ze Mštěnic poštovní holuby a odváží prázdné transportní bedny zase zpátky.

Průvodčí nechal pošťuchování a natlačil se ke strojvedoucímu do malé kabinky na čele motorového vozu.

Svát'a si oddechl. Má klid. Otočil se čelem k oknu, soustředěně pozoroval ubíhající krajinu.

Celé dvě hodiny měl Svát'a na nákup. Tohle bylo čas od času jeho safari do městské exotiky, jeho Vánoce. Připadal si jako o státním svátku, když v sobě občas našel dost odvahy vzbouřit se a navzdory načepýřené Anděle jet do Hrabic nakoupit pivo desítku sám. Bylo to pokaždé jako narozeniny a svátek dohromady.

Nejprve nakoupil pivo, aby nezapomněl. Igelitku s penězi mačkal pod košilí na hrudi, nechtěl je ztratit, ani utratit za nějakou podřadnou věc. Byl na peníze opatrný. Také aby mu je někdo neukradl, lidé jsou dnes všelijací.

Když měl nákupní vozík vrchovatě plný lahvovou desítkou piva, pak už jen okouzleně bloudil mezi přeplněnými regály supermarketu. Zkoušel hádat, co k čemu je, na co lidé všechny ty věci používají. Nechtěl uvěřit, že obsah všech pestrobarevných sáčků a krabic slouží jen k jídlu.

Také žasl, jak lidé nakupovali. Někteří hodili do rozměrného vozíku jen malou titěrnost, ačkoliv se jim nabízely stovky krásných věcí. Vzali třeba jen oplatky, ničeho jiného si nevšimli, drobnůstka se na dně elegantního žebříňáčku z lesklého kovu na kolečkách docela ztrácela, zaplatili u pokladny několika mincemi a šli po svých. Kdežto jiní naopak ukládali do nákupního vozíku jednu věc vedle druhé. Některé z těch věcí vraceli zpátky do regálu a brali jiné. Byli takoví, že stále přibírali další a další věci, až měli nákupní vozík vrchovatě plný.

Svát'a také nenápadně postával stranou pokladny. Okouzleně sledoval kasírku, jak z pojízdného pásu šikovně bere věci, pěkně jednu po druhé, a přejíždí jimi nad okénkem, až to hezky pískne a na tabulce automatické pokladny naskočí číslice. Zíral na ciframi potištěný papír, táhl se z mezírky, zvolna posouval, jako by neměl konce. Když byl i poslední balíček zaúčtovaný, naskládal kupující všechny ty věci zase zpátky do vozíku, podal kasírce obrovskou sumu peněz s takovou samozřejmostí, s jakou si Svát'a doma dopřává nevelký lok piva desítky.

Nejvíce ale Svát'a žasl nad módou, která se u žen nosila. Civěl na upjatá trička, nebo naopak na volné košile. Zíral na těsné obtažené kalhoty, až látka na těle kopírovala i ten nejjemnější fald. Prohlížel si veliké vyšíváním zdobené límce až do půl zad, i hluboké výstřihy, zakrývající jen to opravdu nejnutenější. Oslňovaly ho zářivé barvy letních obleků, jako by uprostřed konzerv, lahví, krabic a sáčků poletovali bláznivým jarem pomatení motýli. A pak ty účesy, některé krátké, jiné naopak dlouhé. Barva vlasů tmavá, světlá, hnědá, rusá jak plamínek a dokonce i blaně modrá.

Ohromovaly ho také tváře, většinou byly jako vystřižené z barevných kinoplakátů, lákajících diváky na nejbližší představení: hladké, osmahlé a růžové zároveň, kolem očí odstíny zelené a modré, tváře křehké a stále usměvavé. Žádné vrásky. Žádná rýha poblíž karmínově zbarvených rtů. Bílý krk, dlouhý a štíhlý, přímo se nabízející, jen se ho dotknout rty.

To byla show po které Svát'a pokaždé tolik toužil, lehce sexuální představení, malé intimní porno, májová bohoslužba s vůní kadidla a mámením rozkvetlých konvalinek. Tohle bylo pokaždé takové malé Svát'ovo nanebevstoupení.

Najednou, puzen niterným chronometrem, aniž musel jakkoliv kontrolovat čas, beztak nevlastnil žádné hodinky, nepotřeboval ani zvednout hlavu, aby se podíval na velké čtvercové hodiny pod stropem velkoprodejný potravin, najednou měl jistotu, že má nejvyšší čas stihnout odjezd zpátečního vlaku.

Natlačil se i s nákupním vozíkem do čela dlouhé fronty čekajících, rovnou před pokladnu. „Spěchám na vlak,“ vysvětloval neohrabaně, otáčel se při tom na ostatní, máchal rukama kolem sebe. „Za chvíli mi to jede!“

Nemusel přesvědčovat příliš. Lidé se rozprchli. Raději se zařadili do fronty u sousedních pokladen, nebo se vrátili mezi regály jakoby ještě něco nakoupit, než aby stáli v těsné blízkosti toho páchnoucího, špinavého, odrbaného, neholeného a nestříhaného otrapy.

Najednou zůstal Svát'a u pokladny sám. Kasírka se lehce naklonila přes pultík, až se jí poprsí hebce zahoupalo a bylo do něj vidět hezky hluboko. Chvíli jí trvalo, než pivní lahve spočítala. „Všechno desítka?“ zeptala se pro jistotu.

„Desítka je nejlepší,“ pokusil se Svát'a navázat přátelský kontakt s hezoučkou dívčinou. „Není tak drahá. A když je správně vychlazená...“

Pokladní se nemínila vybavovat, suše sdělila sumu a vzala peníze. Svát'a měl obnos připravený akorát přesně na korunu. Na rozloučenou hodil po pokladní úsměv velkých zažloutlých zubů. Pak natlačil vozík do depa, opatrně překládal láhve do nákupních tašek. Opravdu neměl příliš času.

Pokladní hned pak přetáhla řetízek přes uličku, uzamkla kasu, odběhla do zadního traktu, alespoň ruce si umýt. „Dnes už s kasírováním končím,“ oznámila šéfové. „Udělám uzávěrku a odvedu peníze. Než ještě jednoho takového kunčofta, to raději půjdu přerovnávat zboží do regálu.“

Tohle už Svát'a neslyšel. Vláčel se ve spěchu s těžkými kabelami, vrchovatě naloženými pivem desítkou směrem k nádraží. Musí nejprve dlouhou ulicí, pak přes most, potom doleva. Zdátky uviděl nádraží. Vláček už čekal na kolejích. Ještě jízdenku u pokladny, měl na ni schované peníze v jiné kapse.

Teď, kdy měl vláček na dohled, teď už to stihne, věděl. Tu půlminutku na něj s odjezdem počkají.

Zvolnil, aby se trochu vydýchal.

Sotva se Svát'a vydrápal do vagonu, opatrně položil obě nákupní kabely na podlahu a dosedl na lavičku u okna, už věděl, že je zle. Na protějším sedadle trůnila Anděla. Netížila si těch šest kilometrů pěšky, jen aby měla Svát'u alespoň při zpáteční cestě na očích. Přisunula se blíž, zhlížela na Svát'u, podezíravě krčila obličej.

„Kdes byl?“

„Vidíš,“ kývl Svát'a k pivům v nákupních kabelách.

„Cos tam celé dvě hodiny dělal?“

„Nakupoval.“

„Nakoupeno máš za deset minut, to mi nevykládej.“

Svát'a pokrčil rameny. Neměl chuť dělit se o zážitky, posud v něm svítily jako lampička, rozhodně ne právě s Andělou.

Výpravčí energicky hvízdal, měli kvůli tomu odrbanému mužskému deset minut zpoždění. Vlak se dal do pohybu. Průvodčí začal kontrolovat jízdenky. Uvnitř vozu sedělo celkem šest pasažérů.

„Že tys tam, sviňáku, zase očumoval ty cuchty vymalované,“ přihazovala žárlivost Anděle pod kotel stále větší a větší polínka. „Hleděl jsi těm rajdám skrzevá halenky, co je jim přes ně všechno vidět.“

Svát'a se zavrtěl. Bylo mu tohle představení nepříjemné. Jednak nebyli ve voze sami, jednak to byla pravda.

Průvodčí couvl o dva kroky zpět, otevřel dveře kabiny, hlásil strojvedoucímu: „Tohle si poslechni, Pepiku. Tohle je lepší než návštěva Metropolitan Opery v New Yorku.“ A nechal dveře kabiny dokořán.

Strojvedoucí jedním okem pošilhával na trať a druhým na ty dva uvnitř železničního vozu.

„Hleděl jsem na zboží,“ ošíval se Svát'a.

„Na zboží, co se nosí pod sukněmi!“ zpražila ho Anděla. „Kdyby to enem trochu šlo, tak by ses rovnou tam mezi regály s některou rajdou vyválel, sviňáku. Nebo se všemi.“

Průvodčí jukl do kabinky strojvedoucího: „No slyšels to kdy? Viděls to kdy?“

Anděla pokračovala.

„Nevykládej mi, že jsi na některou rajdu nedělal oči!“

Svát'a se provinile rozpomínal. Usmál se akorát na pokladní. Dokonce s ní prohodil nějaké to slovo.

„A nechtěj mi namluvit, že sis na některou nešáhnul!“

Žárlivost Anděly už dosahovala takového stupně, že Svát'ovi rovnou jednu lískla, až to mlasklo.

„Přiznej se, na kolik z nich sis šáhnul a kam všude!“

Průvodčí si mnul ruce, mrkal na strojvedoucího. „Za tohle představení bys na světové scéně zaplatil nekřesťanské peníze!“ Přímo šlel nadšením. „Jenže tam by ti oproti tomuhle předvedli jen druhořadý odvar.“

Teď už se Anděla rozkřikla: „To toho nemáš doma dost?“ A znovu Svát'ovi jednu lískla. „To musíš jezdit vlakem do města a tam se rajcovat? Zvedat ženským sukně, rozpínat halenky, ošahávat je. Jsi hnusné prase! Nikdy bych do tebe neřekla, kam až klesneš. Přiznej se, cos tam všechno dělal za sviňačiny!“

Svát'a, celý zmatený a dezorientovaný, zahuhňal: „Kupoval pivo!“ A na důkaz pravdivosti svých slov zavadil nohou o nákupní kabely, až láhve zacinkaly. „Jinač jsem nedělal nic!“

A průvodčí se znovu naklonil ke strojvedoucímu a řekl: „Teď dávej pozor, teď přijde to nejlepší. Začne z něj trhat košili. Vsaď se, že ji bude mít v momentě nadranc.“

Strojvedoucí letmo pošilhával po trati, kam také jinam by měl vláček jet, než po těch dvou kolejích, současně vytáčel hlavu do nitra železničního vozu, aby mu nic neuniklo.

„Takže ty zparchantělé děvky ve skutečnosti šhubaly tebe?“ zaječela Anděla. „Kolik se jich tam po tobě válelo? Kam všude ti sahaly?“

„Teď to přijde,“ upozornil průvodčí. „Teď se dívej.“

„Ukaž, kde všude máš cucfleky!“

Anděla chytila Svát'ovi košili pod límcem, jedním šhubnutím ji roztrhla až k pasu.

Průvodčí triumfoval: „Neříkal jsem to!“

„To takhle šílí při každé jízdě vlakem?“ zajímal se strojvedoucí.

„Skoro pokaždé,“ přitakal průvodčí. „Paráda, co? Za tohle kulturní vystoupení by měl být na téhle trati příplatek.“

Anděla srazila Svát'u na sedadlo, prohlížela mu obnaženou horní část těla, místo vedle místa.

„Ses už umyl tam někde na hajzlíku,“ poznamenala zklamaně. „Abych nic nepoznala.“

„To by zřejmě byla první koupel v tomto roce,“ chechtal se průvodčí, zároveň letmo pohlédl přes rameno strojvedoucího přes čelní sklo kabiny na trať. Už vjížděli do železniční zastávky NEBESA. Jeli plnou rychlostí. I kdyby nádraží minuli bez zastavení, nic moc by se nestalo, jenže na kolejích stála Bohunka, věneček z květin na hlavě. Vláček se řtil plnou rychlostí rovnou na ni.

„Brzdi, proboha!“ vykřikl průvodčí. „Na kolejích je dítě!“

Strojvedoucí popaměti spustil rychlobrzdu a otočil hlavu po směru jízdy. Pronikavé nervydrásající skřípění, jiskry lítaly od kol jako od vánočních prskavek. Cestujícími uvnitř vozu to zalomcovalo pořádně. Pivní láhve v nákupních kabelách vyzváněly, ale byl to dobrý materiál, žádná se nerozbila.

Pes Major stál na perónu, nevzrušeně scénu pozoroval. Byl už zvyklý.

Konečně vláček zastavil. Dokonce i motor utichl. Strojvedoucí zajistil mašinku proti rozjetí, hrnul se ven z kabiny. Za ním výpravčí.

Bohunka stála nepohnutě. Jen velké oči jí poplašeně blikaly. Pouhých několik milimetrů prostoru zbývalo mezi jejím křehkým průsvitným tělem a tupou masou železa dieselové lokomotivy.

Strojvedoucí poklekl do kolejíště, sepal ruce, odevzdaně upíral oči k prosluněnému nebi.

„Za co mne trestáš, pane Bože!“

„Nedělej scény,“ káral ho průvodčí. „Je tady obecenstvo. Ještě tě pomluví a roznosou. Dyt' to nakonec dobře dopadlo.“

„Ale co až tuhle zastávku zruší?“ naříkal strojvedoucí.

„První vlak holčinu přejede, pak už bude pokoj,“ chladně kalkuloval průvodčí. „Nastup, je čas k odjezdu, ať zase nemáme zpoždění.“

Svát'a i s Andělou vystoupili na perón. Bohunka se rozeběhla k nim.

„Trochu tady zatím pohlídej to pivo,“ nechal Svát'a stát kabely na peróně. „Hnedle pro ně přindu.“ A jak byl v nadranc roztrhané košili, popadl Andělu kolem pasu a Anděla popadla kolem pasu Svát'u a rozparádění zamilovaností odcházeli do hloubi jeskyně nádražní budovy NEBESA.

Bohunka už byla zvyklá. Usedla vedle nákupních kabel se zásobou lahvového piva desítky. Vedle ní si udělal pohodlí pes Major.

„Sem myslel, že z něj začne stahovat gatě už tam ve vlaku,“ poznamenal strojvedoucí zklamaně.

„To udělá až teď,“ upřesnil průvodčí znalecky. „Můžeš!“ dal povel k odjezdu.

Strojvedoucí bekl na písťalu. Vláček se dal zlehka do pohybu, zvolna odplouval do široké zatáčky, rovnou mezi lány dozrávajících obilí.

Bohunka házela kousky škváry do kolejíště. Pes Major ospale zívá na celou tlamu. Modrá obloha zůstávala vypjatá mezi horizonty. Slunce nemilosrdně pražilo polední horkostí.

Horko se drželo od samého rána. Nesnesitelné. Štěstí, že Anděla vyspravila Svát'ovi potrhanou košili, jinak by mu slunce nepaléno kůži na břicho a zádech úplně sežehlo.

„Jedeš!“ zahnal Svát'a kopancem kočku Micu, která už zase měla mlsnou slinu na holuby. Vylezl po chatrném žebříku k holubníku, vzal jednoho ptáka do hrsti, sestoupil dolů a otevřel

dlaň. Poštovní holub stoupal k obloze ve stále širších kruzích. Svát' a za ním otáčel hlavu, pokud holub nevzal směr do vzdálených Mštnic.

Kočka Mica se uraženě vypravila na zálety. Pes Major, zmořený horkem, lehl do stínu pod lípy, připomínal v nepokosené trávě vypelichaný kožešinový límec.

Svát' a přistavil židli k čelní zdi budovy nádraží, slunil se. Chtěl být ve tváři osmahlý jako chlapi, kteří pracovali nedaleko na stavbě malé vodní elektrárny. Ti byli stálým pobytem při práci na slunci snědí jako pažba vynošené pušky. Jenže na Svát'ovu zažloutlou plet' se slunce špatně chytalo.

Bohunka si hrála na trati, kladla kamínky na lesklé koleje.

Byl právě čas nejbližšího vlakového spoje. A vlak už se také hrnul do nádraží. Strojvedoucí stiskl zvukový signál, bekl na trouby tak hlasitě, až pes Major leknutím vyskočil.

Bohunka tentokrát včas opustila kolejiště. I tak skřípala rychlobrzda. Lokomotiva zastavila patnáct centimetrů před prvním kamínkem. Strojvedoucí vyskočil z kabiny, vztekle skopával hromádky kamení z kolejí.

„Zavolám četníky!“ hlasitě spílal, hulákal jako na lesy. „Se vsadím, že ty dva staré pošlou šupem do blázince, tu malou do děcáku. Pak sem přijede buldozer, všechno to tady srovná se zemí, zděné stavení, šopu s holubníkem, i ty napůl rozpadlé hajzlíky. Pak sem zasejí trávu. A bude konečně pokoj!“

Bohunka stála na peróně. Pes Major vedle ní. Oba se zájmem sledovali počínání strojvedoucího, poslouchali jeho litanie.

„Tak konečně pojed',“ pobízel průvodčí. „Už zase máme zpoždění.“

„Dyt' jde o život!“ zuřil strojvedoucí. „Včera holka v kolejišti, dnes kamení na kolejích. Zítra to tady může být všechno podminované.“

„Nedělej scény,“ mírnil ho průvodčí.

Strojvedoucí konečně vydusal po schůdcích do kabiny a uvedl motorový vlak do pohybu. Pořád troubil, vztekle a hlasitě, až pokud nevyjel z nádraží a neztratil se v zatáčce mezi lány obilí.

Bohunka se vrátila do kolejiště. Tentokrát vršila z kamínků stavby na pražcích.

Pes Major ulehl zpátky do stínu lip.

Svát' u hulákání křiklouna strojvedoucího nevzrušilo. Opíral hlavu o zeď, slunil se. Chtěl mít tvář tak snědou jako chlapi ze stavby malé vodní elektrárny. Jenže sluneční paprsky se od jeho zažloutlé pleti jen neškodně odrážely zpět do prostoru.

Ani Anděle nestál ten incident na kolejích za ohlédnutí. Stála dva kroky od Svátí, zbožně pozorovala, jak se sluní.

„Je hrozný hic,“ řekl Svát'a. Na čele mu perlil pot, košili na břiše rozepnutou, faldy zažloutlé kůže orosené, kolem pupíku mokro.

„Chceš hlt piva?“ nabídla Anděla.

„Dal bych si.“

Přinesla pivo od stěny za televizorem. Už otevřené. První loknutí nechala Svát'ovi, teprve pak si také cucla, ale jemně.

„Poslední flaška,“ oznamovala.

Chvíli čekala, jestli Svát'a třeba zase nezačne, že by jel pro pivo vlakem do Hrabic. Neozval se. Zřejmě si lekci od poslední pořád ještě dobře pamatoval. Také byl vybouřený z poslední noci.

„Fakt hrozný hic,“ dorazil Svát'a zbytek láhve na jeden zátah.

„Zajdu pro pivo do vsi,“ řekla Anděla.

„Já se zatím trochu očvachnu v řece,“ souhlasil Svát'a.

To Anděle vyhovovalo. Nechá Svát' u čváchat se u vody, doběhne zatím do vsi pro pivo lahvovou desítku.

A že k vodě půjde na výlet také Bohunka. Šel i pes Major. Akorát kočka Mica ne, ta byla někde na svém vandru.

Na okraji asfaltky museli chvíli čekat, až konečně jeden po druhém proběhli mezírkami mezi frčícími automobily na protější stranu. Klaksony ječely, pneumatiky pištěly, šoféři krucifixovali. Šťastně přeběhl i pes Major.

Pak už kráčeli v zástupu zvlněným chodníčkem mezi dozrávajícími obilnými klasy, jen hlavy jim pluly nad zlátnoucím mořem.

Také lidi na stavbě malé vodní elektrárny trápilo nesnesitelné horko.

„Kampak?“ hulákali, když Svát'a, Anděla, Bohunka a pes Major míjeli jako nějaké procesí oplocení stavby.

„Trochu se očvachtat,“ ukázal Svát'a velké zažloutlé zuby v přátelském úsměvu.

„A co ty dvě bachraté kabely plné piv?“

„Ty jsou všechno prázdné,“ třásla Anděla zlehka brašnamí.
„Teprve jdu nakoupit.“

„Pivo by fakt bodlo,“ řekl jeden mužský ze stavby. „Takový hic!“

„Tak proč se nejdete očvachtat k řece?“ zeptal se Svát'a.

„Do toho čůrku, co teče na dně?“ chechtali se stavitelé malé vodní elektrárny. „Na pivo, to jo, to třeba okamžitě.“ Hned jim také vypadlo náradí z rukou. Však co, dílo mají téměř hotové. Zbylá práce neuteče, není zajíc. Odhodili lopaty, krumpáče, zastavili mašiny, otočili ovládací páčky do klidu, přeskočili chatrné oplocení stavby, vmžiku byli na cestě. Snadno předběhli ty čtyři, přeskákali po kamenech čůrek vody na dně koryta říčky Suchá. Tak pospíchali, že už za chvíli proběhli kolem bílého kříže na okraji polí a hnání žízni se vzápětí pospěchem hrnuli do dveří nejbližší hospody.

Anděla se vláčela s oběma kabelami vrchovatě prázdných lahví až daleko za nimi.

Svát'a, Bohunka a pes Major zůstali u řeky. Opravdu to byla jen stružka, sotva na namočení nohou stačila. Sem tam v tůňce kroužili uvěznění pstruzi a lipani.

Tak tam seděli, až pokud se nevrátila Anděla. Také si trochu namočila nohy. Svát'a otevřel pivo, lokl si, podal láhev Anděle. Nechali líznout i Bohunce. Teď teprve se cítili jako na výletě. Skutečně, tak slastně může být jen u jejich řeky, anebo v nebi.

„Musíme šetřit,“ řekla Anděla a při dalším kole si piva z láhve jen ulízla. „Dali mi poslední. Další přivezou bůhví kdy. Lidi prý hrozně chlastají, když se teď drží takové hice.“

A zašilhala po Svát'ovi. Tohle byla voda na jeho záletnický mlýn. Pokud vypijí všechno pivo už dnes, tak zítra začne pochtívat na výlet do Hrabíc. A ona zase nervy nadranc.

„Když třeba pochybí, tak zajedu do Hrabíc sama,“ řekla odhodlaně. „Beztak si potřebuju koupit něco na sebe.“

„A já ti to nemůžu koupit?“ zamžoural Svát'a bezbarvýma očima. Nerad se vzdával cestovatelské vidiny za lákadly velkého světa.

„Takové intimní věci si kupuje každá ženská sama,“ odbyla ho Anděla. „To nejsou nákupy pro chlapa.“

Svát'a přimhouřil oči. Jednak si zkoušel představit ty zakázané intimní věci, také aby zamaskoval zklamání, že má výlet do Hrabic předem zakázaný. Ale už po chvíli zase ožil. Proč se předčasně trápit? Do zítřka daleko, ráno může být všecko jinak.

Už měli koupání dost. Pěkně si užili krásného dopoledne. Také je začal trápit hlad. Bylo načase vrátit se domů.

Prvý šel vlnovkou pěšiny kolem rozestavěné malé vodní elektrárny a chodníkem uprostřed obilí Svát'a. Pak vláčela Anděla obě velké nákupní kabely, plné lahvového piva desítky, až na ty vypité. Za ní, jak sněžný kvítek, rozsmarňovala bledulka Bohunka. Jako poslední pokulhával pes Major, šel jen po třech, nechával odpočívat levou zadní nohu, ale hned pak zase vesele předbíhal, pletl se pod nohy Svát'ovi i Anděle a také Bohunce. A když čekali na mezírku mezi svištícími autáky u cesty, i tam se ten pes předbíhal, až ho málem jeden z těch běsů přejel. Zase lítaly kletby a kvílely pneumatiky. Nakonec přece všichni šťastně zdolali i tuto překážku.

Jen se přeškrábali přes kopřivami zarostlou příkopu, jen co se vydrápali na železniční násep, hned tam na lesklé koleji spokojeně zahřadovali, hezky vedle sebe, aby si po odpoledním dobrodružství vydechli.

Svát'a zkušeně otevřel o kolejnici láhev piva desítky, lokl si, galantně nabídl Anděle, nechali líznout také Bohunku a nepřišel zkrátka ani pes Major.

Den posud stále šajnil milionwattovou žárovkou.

Nemohlo být zase ještě tak dlouho od oběda, když se nad obilným lánem zachvěla melodie vzdálené kapely.

Bohunka ji zaslechla ze všech nejdříve.

To určitě začala na protějším břehu řeky letní slavnost.

Každý rok uprostřed léta se tam na travnatém paloučku, olemovaném mladými stromy, odbývá. Muzikanti mají své místo pod hedvábnými vlasy bříz. Hned vedle čepuje hospodský Mareš sudové pivo, prodává sladké i hořké kořalky, také krásně žluté, zelené a růžové limonády. Lidé ze vsi usednou k tesaným stolům, pijí, přátelí se, vyprávějí, zpívají a tančí.

Na tento den se Bohunka pokaždé těšila nejvíce z celého roku. Nic ji doma nemohlo udržet. Jen zaslechla první tóny, už se psem Majorem v patách přeskákala lesklé hádky kolejí, zdo-

lala nástrahy asfaltové cesty, proběhla klikatým chodníkem uprostřed obilného lánu, vyslala letmé „Pozdrav Pán Bůh“ chlapům na stavbě malé vodní elektrárny, přeběhla řeku po kamenech a už byla tam.

Přímo božské odpoledne.

Chvílemi okouzleně pozorovala muzikanty, jak vyluzují ze zlatých trub líbezná melodie, jak popíjejí zlatavé pivo, zase chvíli hrají a pak zase popíjejí. Také s obdivem hleděla na hostinského Mareše, jak on šikovně nalévá štamprličky a nikdy nepřelije, čepuje pivo s vysokánskou čepicí pěny, které je po opadnutí vždycky pod čárku, ale toho nikdo nedbá, pokaždé sklenici vypijí dřív, než stačí pivní pěna opadnout.

„Hej, děvče,“ naklonil se hospodský Mareš přes pultík, mrkl na Bohunku. „Na jakou barvu máš nejvíc chuť?“

Míval také limonády bezbarvé, ale hodně sladké, modré i zelené. Nejraději by vyzkoušela všechny, to by jí hospodský Mareš určitě nenalil a možná by ji z tolika různých barev rozbolelo břicho.

„Třeba modrou,“ řekne.

Hospodský Mareš načepuje do půli papírového kelímku modrou limonádu, po peněžích se neptá, moc dobře ví, kde by tahle holčina našla v kapse groš!

„Až zase budeš mít žízeň, tak přijď vyzkoušet jinou barvu.“

Takže Bohunka nakonec stejně ochutná všechny barvy. Ani pak neví, která jí chutnala víc. Asi všechny.

Pes Major zase pokaždé natahuje nos ke stánku s opékanými klobáskami.

„Kuš, psisko, táhni!“ odhání psa Majora pan Bartoň, který nabízí hostům masné pochoutky plné vůní. „To je tvůj pes, ty malá?“ houkne na Bohunku. „Tady máš klobásku a jdi s tím zvířetem jinam.“

Podá Bohunce na papírovém táčku mrňavou klobásku s prdincem hořčice a k tomu průsvitný krajíček chleba.

„Pán Bůh vám to zaplat,“ děkuje Bohunka uctivě, usedne pod jednu břízu, tam se o všechno spravedlivě rozdělí se psem Majorem.

Pro změnu pak zase dělá mlsné oči na stánek pana Vaška s cukrovinkami všeho druhu. Oplatky, lízátko, bonbóny, žvý-

kačky, čokolády, sušenky, zmrzliny, gumoví hadi, pendreky a také pravý turecký med.

Dostane žvýkačku. A malý oplatek. Žvýkačka vydrží hrozně dlouho, takže bude mít pan Vašek od Bohunčiny žádostivých očí pokoj až do skončení zábavy. Bohunka nabídne polovinu oplatku psu Majorovi, zchramstne jej na jedno lupnutí. Ale poctivou polovinu žvýkačky to mlsné psisko jen dvakrát semele mezi zuby a pak ji vyplivne. Žvýkačka mu nechutná. Bohunka ji sebere a dožvýká sama. Škoda nechat takovou dobrotu bez užitku.

Žvýkačka jí opravdu vydrží velmi dlouho. Už jí bolí od žvýkání obě čelisti, ale pořád žvýká. Žvýká, i když už nemá žvýkačka žádnou chuť. Pořád žvýká, i když už ta nádherná zábava na břehu řeky skončila. A žvýkala by třeba i v noci v posteli, kdyby jí žvýkačka nějakým nedopatřením nevypadla z pusy do vysoké trávy, kde už ji mezi stébly nenajde.

Tak přímo nebesky pokaždé to nádherné odpoledne a podvečer mýjely. Nad vším se nesla na lehkých křídlech nádherná melodie kapely, která hrála kousek za kousem, pokaždé jen s malou přestávkou upít zlatavého piva, chvílemi hrála malounko rozvrzaně, ale to nikomu nevadilo.

Pokaždé už šero padalo do bříz, když se Bohunka a pes Major konečně vraceli k domovu. Jen prokličkovali mezi autáky přes cestu a přesákali koleje, jen se dobrali svých koutků ve stavení, padli do svých pelíšků a zmoření slastí prožitého hned tvrdě usnuli.

Také tentokrát, sotva se hudba ve vlnách zachvěla nad lány dozrávajících obilí, nebyla Bohunka k udržení. Ani pes Major. Přeskákali lesklé hádky kolejí, proběhli cestu mezi svištícími auty, pospíchali pěšinou mezi zlátnoucími klasy. Bohunčina hlava plula nejprve nad obilným lánem, pak kolem budoucí malé vodní elektrárny a dál přes říčku Suchou, až tam na travnatý palouk mezi břízou, rovnou do toho ráje, který se na ten odpůlden přestěhoval sem do pozemskosti snad ze samotných nebes.

Svát'a i Anděla se za Bohunkou dlouho dívali. Když byla z dohledu, uklonil se Svát'a před Andělou: „Smím prosit?“

Anděla se trochu zapýřila. Tak krásně ji Svát'a o tanec požádá vždycky jen o tom dni, kdy na druhém břehu řeky probíhá letní slavnost. Udělala malé pukrle. Sukni při tom trochu pozvedla,

roztáhla do šířky a podržela, jak to jednou viděla v televizi dělat princeznu. A přivřela oči. Vzápětí se nechala uchopit do náruče.

Vánek melodii rozechvíval ve vlnách, pohrával si s ní, chvílemi zaznívala silněji, pak zase slábla. Nic nevadilo. Svát'a s Andělou kroužili malými obloučky i v širokých kruzích. Svát'a jednou rukou přidržel Andělu, mezi rty žhavý nedopalek cigarety, levačkou svíral láhev piva desítky. Občas ulízl piva on, občas Anděla. Tančili lehce a krásně, protáčeli se na škváře, písku a trávě líp než nóbl hosté na nablýskaném parketu zlatem prosvíceného sálu pražské Lucerny. Přivírali oči, přímo se vznášeli, nechávali se unášet na vlnách chvějivé melodie. Všechno bylo jako v barevném snu, který se náhle a nečekaně promění ve skutečnost.

„Zítra pojedeme do Hrabic pro pivo oba dva,“ řekl v náhlém rozpoložení Svát'a.

„Můžeme vzít třeba i Bohunku, aby se trochu podívala do světa,“ navrhla Anděla.

„Tak vezmeme i Bohunku,“ přikývl Svát'a.

Tančili dál a bylo jim nebesky krásně.

Najednou Svát'a zadrhl. Zastavil uprostřed kroužení, pustil Andělu, trochu víc natočil ucho k řece. „Dnes jim to nějak vrže,“ usoudil znalecky. „Při tom se nedá tančit polka, tango, ani valčík.“

Vešel do domku, přinesl gramofon na kliku. Vzal zároveň i jedinou gramofonovou desku s melodií Johanna Strausse Na krásném modrém Dunaji. Postavil gramofon na židli, nasadil desku a klikou začal natahovat, ale pracoval tak neopatrně, že v gramofonu luplo, klika začala běžet hladce a naprázdno, neboť péro bylo strženo. Navíc, jak gramofon převracel, aby zjistil příčinu, proč ta věc najednou nefunguje, jediná gramofonová deska s krásnou melodií Johanna Strausse Na krásném modrém Dunaji se vysmekla z vodícího trnu, padla rovnou na kámen a rozbila se na několik kusů. I přenoska se vytočila do neobvyklé polohy a už ji nebylo možné žádným způsobem vrátit nazpět.

„Máme po muzice,“ pohlédl Svát'a nešťastně na Andělu.

Ještě dříve, než je mohla dramatická situace zcela zdrtit, zahlédli plout nad obilným lánem Bohunčinu hlavičku. Dítě se tentokrát vracelo z letního bálu na protějším břehu řeky neobvykle brzy. Že by na letní slavnost přišli toho léta jen lakomci, nechtěli malou obdarovat barevnou limonádou, dát ani tu mrňavou klo-

básku, ani zaprášený oplatek, který se chvíli před tím povaloval v trávě, ani žvýkačku, kterou by beztak nikdo nekoupil?

Bohunka prokličkovala mezi svištícími autáky, pes Major se jí stále držel v patách. Oba přeskákali lesklé hádky kolejí. Zastavili až u Sváti a Anděly. A teď také hleděli na gramofon.

„Polámalo se to,“ řekl Svát’a. „Křáp.“

„Co tamti?“ zeptala se Anděla. „Letos jim to nějak divně vrže.“

„To nevyhrávají na letní slavnosti,“ oznamovala Bohunka zadýchaně. Slzy jí hrkly do očí, stékaly v klikatých potůčcích po bled’ounekých tvářinkách jako stříbrné hrášky. „To hrají ve vsi na funuse.“

Takže ne letní slavnost, ale obyčejný funus.

Náhle jim připadalo, jako by se Bohunka a pes Major šli veselit na hrob nebožtíka. A Svát’a s Andělou jako by tančili na jeho rakvi.

Tak tam na kousku škváry u polámaného gramofonu stáli nešťastně všichni tři. Až pokud se neuchopili kolem pasu a nesešli těsněji k sobě. Pes Major alespoň ulehl k jejich nohám. I kočka Mica se přišla lísat. Bylo jim všem v té chvíli smutno a přetěžko.

Svát’a přešlapoval před cihlovým domkem, obhlížel košaté lípy, koleje, železniční trať, oblohu.

Zvláštní den.

„Co vyhlížíš?“ pozorovala ho Anděla už nějakou chvíli.

„Loupá mě v rameni,“ zavrtěl se Svát’a. „Asi přijde změna počasí.“

Nad hlavami jim visela sivá obloha, nikde ani mráčku.

„Říkal konduktér, že v neděli je v Hrabicích pout’,“ vzpomněla si Anděla.

„Mohli bysme se jít podívat,“ přitakal Svát’a v náhlém rozmaru.

„Když máš to loupání v rameni,“ upozornila Anděla.

„Prkotina...,“ odušil Svát’a.

Už teď se těšil. Ale pořád mu bylo podivně smutno. Nic do něj nebylo. Nevěděl, jestli si raději sednout, lehnout, nebo zůstat stát.

Kočka Mica tentokrát nemlsounila kolem holubníku, ani nevylehávala na svém místě za oknem, chvíli šplhala na strom, také se proplétala trávou, jak už nevěděla co.

Pes Major stál spolu s Bohunkou na peróně. Dívali se přes cestu a lán dozrávajícího obilí na malou vodní elektrárnu. Na nejvyšší bod stavby přibíjeli chlapi zelený stromek, stavba byla prakticky hotova. Bohunka zvedla ruku, zamávala na pozdrav. Chlapi jí odpověděli máváním. Také něco křičeli, ale na tu dálku a přes hluk svištících aut nebylo slyšet co.

„Nedáš si pivo?“ zkoušela Anděla rozveselit Svát’u.

„Ani ne,“ zavrtěl hlavou.

To ovšem dělalo Anděle starost. Aby tak nakonec Svát’a omarodil. A zkoušela se rozpomenout, jestli jsou někde v domku nějaké léky, kterými by mohla Svát’u vykurýrovat. Nejlepší lék je beztak pivo desítka, mínila, ta je na všechno. Pokud by náhodou pochyběla, zaběhne pro další.

Vynesla dvě židle, postavila je ke zdi cihlového domku. Před ně, pěkně doprostřed, aby měli oba stejně daleko na došmátnutí, postavila láhev piva.

„Šťasně se nám žije,“ řekla.

„Šťasně,“ přikývl Svát’a. Ale znělo to nějak bez dřívější radosti.

Svát’a opřel hlavu o zeď, přimhouřil oči, nechal slunce pražit do zažloutlé kůže na tváři. Ještě několik dnů intenzívní sluneční lázně, mínil, pak také bude tak krásně osmahlý jako chlapi ze stavby malé vodní elektrárny.

Tak dlouho už tam u zdi cihlového domečku seděli, a piva se netkl žádný z nich.

Až pak.

Svát’a popaměti nahmatal láhev a vypil ji celou na jeden záťah. Na Andělu si ani nevzpomněl. Ne protestovala. Tohle sólo bylo dobrým znamením, že se Svát’a zase vrací do své kůže.

Svát’a odfoukl, odříhl, jemně postavil láhev na původní místo.

„Šťasně se nám žije,“ řekl.

Anděla přikývla. Kde jinde na světě by se jim tak šťastně žilo.

To odpoledne byla Bohunka plná radosti, neboť se dozvěděla, že v neděli půjdou všichni společně do Hrabic na pouť. Zase si hrála v kolejišti. Nejprve stavěla kamínky na pražce, pak je rovnala do řádku na lesklé koleje. Pes Major toho dne od rána pořád jen s ní, na krok se od Bohunky nehnul.

A najednou v zatáčce vlak. Zatroutil silně, až Bohunka leknutím odskočila z kolejiště na perón. Hnědý pes Major také. Rychlobrzdy skřípaly, jiskry lítaly, jako by ta motorová mašina měla namontovaný do soukolí ohňostroj.

„Sec sakra krucifix,“ běhal strojvedoucí po trati, skopával kamínky z lesklých kolejí. „Jdu na četníky, všechno nahlásím. Je to sabotáž, ohrožení státního majetku, ohrožení zdraví a životů přepravovaných osob. Za tohle může soud někomu napařit třeba i dvacet let! Hergot aleluja, já už mám z toho ježdění přes tuhle zapadlou díru nervy úplně nadranc. Pořád se strachovat, jestli nevykolejí vlak, nebo jestli někoho nepřejeđu. Tohle je vážně na revolver, buď odprásknout někoho, nebo sebe. Himl hergot, takhle to přece dál nejde, s tím se konečně musí něco udělat!“

Tak chodil po kolejích, skopával z lesklých hádků kamínky, vzýval všechny svaté, klel, modlil se, prosil, naříkal, plakal a také se chvílemi smál.

Nikdo si strojvedoucího nevšiml.

Z vláčku vystupovala dáma. Sociální pracovnice Povejšilová. Průvodčí jí úslužně podával ruku, pomáhal ze schůdků, podlézavě se usmíval, ukláněl, úlisně podržel aktovčičku, málem jí ruku líbal.

Pes Major, jaktěživ si živáčka nevšimne, a co jich projde tímhle nádražím, najednou kroužil kolem té ženské, má na ni jen zuby, chrčí, štěká.

„Táhneš, potvoro!“ odhání výpravčí dotěrného psa kopanci. „Jedeš, ty hnusná bestie!“

A pes Major, jak si průvodčího nikdy nevšimne, najednou mu ňafá bílými zubisky po erárních nohavicích a doráží i na něj.

Dokonce i kočka Mica na oba vyprskla. Hned pak se dala zbaběle na útěk, vydrápala se na nejbližší lípu, odtud z bezpečí dění pozorovala.

To už Svát'a i Anděla, spolu s nimi i Bohunka, a dal si konečně říct i pes Major, všichni stáli před cihlovým baráčkem a dívali se na tu nóbl ženskou, která na jejich nádraží právě vystoupila

z motoráku. To bylo za mnoho dlouhých dnů zase poprvé, co tady někdo z vlaku vystoupil. A právě tahle vymóděná ženská.

„Tady je máte,“ píchal průvodčí mstivě ukazovákem proti všem najednou a pak proti každému zvlášť. „Tohle je Svát'a. Tohle Anděla. Ta malá je Bohunka. Toho psa si tady snad drží jako živou konzervu, železná zásoba pro případ, kdyby už došla i poslední kůrka chleba, ha ha ha.“

Žena se poplašeně ohlédla k vlaku, nejraději by si znovu nastoupila a odejela z té zapadlé končiny. Obrátila ztrápené oči na průvodčího a znovu na ty před sebou.

„Všecko prochlastají,“ špitl s dlaní přiloženou k ústům průvodčí. „Jeden pivovar vaří pivo určitě jen pro ně.“

„Za jak dlouho jedete zpátky?“ zeptala se žena.

„Za stodvacet minut, přesně,“ odpověděl průvodčí vyčerpávajícím způsobem a současně poklepal ukazovákem na velké hodinky, které měl připjaté na zápěstí levé ruky.

„Snad to do té doby stihnu,“ povzdechla si žena.

„Pozdržíme případně vlak, počkáme na vás,“ podbízel se průvodčí. „Rozhodně odtud bez vás neodjedeme.“

Strojvedoucí už měl koleje vyčištěné, trochu zchladl a vztek v něm opadl. „Jedeme, jedeme,“ hulákal. „Zase máme zpoždění jako bič!“

Průvodčí zasalutoval, naskočil na poslední schůdek vagónu, křikl na strojvedoucího: „Můžeme!“

Vlak se dal do pohybu. A troubil, troubil, už dávno zmizel v táhlé zatáčce mezi lánem obilí, a pořád ještě troubil.

Svát'a, Anděla a Bohunka stáli vedle sebe před cihlovým domkem nádraží. Čekali, co se bude dít. Pes Major nervní nápor nevydržel, odběhl do nepokosené trávy mezi lípy.

„Já jsem Povejšilová,“ představila se žena. „Sociální pracovnice. Vy jste pan Korab, paní Korabová a Bohunka Korabová, nemýlím-li se.“

„My ještě nejsme svoji,“ podotkl Svát'a trochu stydlivě. „Anděla se furt jmenuje Bradová. Teď někdy koncem léta chceme do toho praštit.“

Anděla se k němu přitiskla, ne moc, ale trochu ano. Tohle byl pro ni sváteční okamžik, za dlouho ten nejlepší dárek, který jí mohl Svát'a dát.

„Ale Bohunka se jmenuje Korabová,“ dodával Svát'a rychle. „Aby se to pak nepletlo.“

„To na věci vcelku nic nemění,“ řekla sociální pracovnice Povejšilová chladně. „Evidentně je dnes u vás stejná situace jako před časem s Vojtíkem a předtím s Emilkou a Jaroslavem, tedy s ostatními vašimi předchozími dětmi, které vzešly z tohoto ne-manželského poměru. Takže Bohunka...“

A přes niterný odpor k téhle famílii přece soucitně pohlédla na pohublé a bledé až průsvitné děvčátko.

Pořád stáli před cihlovou zdí nádraží. Na jedné straně ti tři malí a ubozí a bezbranní, proti nim mocná silou jí svěřeným úřadem sociální pracovnice. Pes Major se zbaběle skrýval ve vysoké trávě, kočka Mica na stromě.

„Jak je vám jistě dobře známo, nastoupí Bohunka po prázdninách do školy,“ oznámila sociální pracovnice Povejšilová.

„Je nám známo,“ přikývl Svát'a a ukázal v sebevědomém úsměvu velké žluté zuby.

„Bude chodit do školy tuhle přes řeku do vesnice, je to jen pár kroků,“ dodávala Anděla rychle a trochu si při tom třela nos, svrběl ji od kořene až po špičku, jako při každé neočekávané nepříjemnosti. „Bohunka je moc chytrá, už umí trochu číst a počítat. Při nakupování ji v obchodě nikdo neošidí. Tady doma má všechno, co potřebuje, ani nikam na výlet se jí odtud nechce. Tady je jí nejlíp na celém světě.“

Sociální pracovnice si Anděly nevšimla. Rovnou se obrátila na Bohunku. „Jak se ti tady žije?“ zeptala se.

„Šťasně,“ odpověděla Bohunka.

„Cože?“ pohlédla sociální pracovnice Povejšilová zmateně na dospělé.

„Tam za řekou se žije lidem šťastně,“ vysvětlovala Anděla. „Ale my tady žijeme šťastně.“

„Tak se na to šťastně podíváme, ne?“ zatvrdila se sociální pracovnice a rázně vykročila ke dveřím cihlového domku nádraží.

Sociální pracovnice Povejšilová byla z údělu své profese uvyklá na ledacos, ale tady by se nejraději vznášela.

Nejprve obcházela objekt z vnějšku.

„Tohle je co?“ ukázala na kůlnu.

„Kůlna na nářadí, ale teď tam mám holuby,“ řekl popravdě Svát'a.

„Vy si dopřáváte k jídlu pečené holuby?“ podivila se sociální pracovnice.

„To jsou poštovní holubi,“ vysvětloval Svát'a. „Totiž bratr Tonek ze Mštic je posílá po železnici sem, já je vypouštím a oni letí k němu zpátky.“

V té chvíli si uvědomil, že toho dne nevypustil poštovního holuba, za celý den si nevzpomněl. Však příště pustí dva najednou. Holubů na vypouštění je v holubníku ještě dost, vystačí s nimi až do konce příštího týdne. Pak brácha Tonek pošle další várku.

„Chcete si jednoho vypustit?“ udělal Svát'a sociální pracovnici zdvořilý kompliment.

Povejšilová prudce zavrtěla hlavou.

Nevadí.

„A toto?“ ukázala na další polorozpadlou dřevěnou stavbu.

„Tohle bývaly nádražní hajzlíky, jako vé cé, jestli rozumíte,“ vysvětloval Svát'a. „Už posledně, když jste nás navštívila kvůli Jarouškovi, tak jste se na ně ptala.“

Sociální pracovnice štitivě nahlédla do zborceného interiéru zchátralých nádražních záchodků, vyhýbala se při tom mokvajícím blátu.

„Vyvezl vůbec někdy někdo za celou tu dobu žumpu?“ zeptala se.

„Kdo asi?“ rozhodil Svát'a bezradně ruce. „Všichni na to se-rou.“

Tak chodili kolem budovy nádraží, sociální pracovnice Povejšilová, Svát'a, Anděla a Bohunka.

Konečně vešli do interiéru. Zbytky záclon visely přes okno jako potřhané pavučiny. Na stole neumyté nádobí. Jedna široká postel a druhá menší. Skříň chyběla. Pod stropem holá žárovka.

U zdi stál na otlučené polici barevný televizor, vypadal jako úplně nový. V koutě elektrická chladnička, ve druhém automatická pračka. U dveří blýskalo novotou horské kolo.

„To jste si všechno koupili?“ podivila se sociální pracovnice Povejšilová.

Svát'a pokrčil neutrálně rameny.

„Umíte na tom kole vůbec jezdit?“ pohlédla nejprve na kolo a potom na Svát'u.

„Bohunka se naučí, až trochu povyroste,“ řekl.

Pozornosti sociální pracovnice neušla baterie pivních lahví u zdi za televizorem. Polovina už byla prázdná, zbytek na konzumaci teprve čekal.

„Doufám, že alkohol dítěti nedáváte,“ poznamenala sociální pracovnice.

„Kořalku? Kdepak!“ dušoval se Svát'a. „Kapku kořalky tady nenajdete. Tamto,“ kývl k baterii piv u zdi za televizorem, „to je jenom obyčejná desítka.“

Sociální pracovnice Povejšilová se dál štitivě rozhlížela po místnosti. Na zdech barevné fotografie fotomodelek vystříhané z časopisů, mezi nimi zaprášené obrázky svatých, ale křížek nikde.

„Chodíte někdy do kostela?“ zajímala se.

„Tady?“ podivil se Svát'a. „Enem někdy do polí, nebo nejješ k řece, když je čas.“

I když venku panoval jasný slunečný den, uvnitř se drželo šero, jako v nějaké sluji.

Náhlym vnuknutím přistoupila sociální pracovnice Povejšilová ke zdi u dveří a otočila elektrickým vypínačem. Byla to první věc, které se tady dotkla. Otočila jím a zvědavě pohlédla na holou žárovku pod stropem. Nerozsvítla se.

„Vy nemáte připojený elektrický proud?“ zeptala se užasle.

„Kurvy ustříhly dráty,“ řekl Svát'a smutně.

„Nezaplatili jste za elektřinu?“ dotírala sociální pracovnice.

„Z čeho?“ rozhodil Svát'a prázdné ruce. „Tak tak na kousek chleba nám kolikrát zbývá.“

Sociální pracovnice Povejšilová dlouho očarovane hleděla na elektrický vypínač, na holou žárovku pod stropem, na barevný televizor, na elektrickou chladničku a také na automatickou pračku. Horské kolo jako by ji už nezajímalo.

Když se dostatečně vynadávala, obrátila se na Bohunku. Děvčátko mělo veliké nedůvěřivé oči. Bohunka netušila, co od té nafintěné ženské může čekat, jistě nic dobrého.

„Odvezeme tě odtud,“ řekla sociální pracovnice způsobem, jako by uprostřed oceánu zachraňovala k smrti vyčerpaného

trosečníka. „Nastěhuješ se do dětského domova. Je tam spousta pěkných knížek a hraček. Bude se ti tam líbit, uvidíš.“

„Bohunka zůstane tady,“ přitáhl Svát'a děvčátko k sobě. „Všecky děti už jste nám vzala, Bohunku nám nevezmete.“

Ale moc dobře věděl, že je proti téhle zlé ženské slabý. Už i dříve se bránil, aby mu děti odvedla, ale marně, nic nepomohlo. Jakmile ta ženská vyrukuje s úředním papírem, hned se mu ze všeho zatočí hlava. I když pokaždé chtěl bránit své dítě třeba holým životem, před listem papíru potišťeným úředními výnosy, nařízeními, kterým vůbec nerozuměl, najednou změknu, znejistěl, stáhl se do sebe jako do ulity. Rázem zeslábnul a byl úplně bezmocný.

„Toto prostředí nezaručuje správnou výchovu a ani všechny životní potřeby dítěte,“ řekla sociální pracovnice úředním hlasem bez známek slitování. „Vždyť tady nemáte skoro vůbec žádné jídlo! Jenom zásobu piva tamhle u zdi za televizorem. Dítě je podvyživené, zanedbané po stránce sociální i duševní. Ostatně,“ mechanicky sáhla do aktovky s lesklými zlacenými zámky pro list papíru, „tady je úřední rozhodnutí.“

Upustila list na stůl mezi nemyté hrnce.

„To děvče musí odtud pryč,“ dodala rezolutně. „Přijedeme pro ně, hned jak to bude možné.“

Už se nemínila zdržovat, bylo jí ze všeho na zvracení. Přece se ještě ohlédla.

„Beztak se tam nahoře proslýchá, že toto všecko tady přijde co nevidět zbourat,“ objela očima sluj, ve kterou se někdejší nádražní budova proměnila.

„A co bude s námi?“ nechápal Svát'a.

Sociální pracovnice Povejšilová pokrčila rameny. Tohle řešit nebylo v její kompetenci.

„Od toho jsou tamti nahoře.“

Vykročila k nástupišti.

Doprovázel ji jenom pes Major, už si zase dodal kuráže, sice se držel v uctivé vzdálenosti, ale pořád štěkal.

Začalo krápat. Ojediné kapky hluše pleskaly o lesklé kolejnice.

Vlak přijel už o chvíli, přijel přesně načas. Průvodčí úlisně pomáhal sociální pracovnici do vozu.

„Užila jste si, jak vidím,“ poznamenal soucitně.

„Ani mi nepřipomínejte,“ mávla rukou a pro jistotu přiložila kapesníček k ústům, kdyby ji to hnalo na zvracení.

Strojvedoucí troubil, pořád troubil, pokud vlak nezajel v táhlé zatáčce mezi dozrávající obilí.

Kočka Mica ležela na kusu hadru pod postelí, ani se nepohnula, ale pes Major natrčil čenich ke dveřím. Vzápětí se venku před cihlovým domečkem ozvalo dusání, vzápětí i hlasy. Už o chvíli vcházeli do cihlové budovy někdejšího nádraží s podpáváním a halasením tři chlapi.

„Sakra, tam leje,“ střepávali kapky deště. „Dyt' to dnes ráno vypadalo na opalovačku. Ještě i nějakou chvíli odpoledne. Teď k večeru si vzpomene pršet. Zdař Bůh!“ konečně pozdravili.

Bohunka, Anděla a Svát'a se před neznámými veřelci natlačili do kouta, až k oknu za televizor. Kdo jsou? Co je to za bandu? Co tady chtějí?

„My jste přece ze stavby malé vodní elektrárny, tuhle za cestou!“ halasně vysvětlovali nenadálí hosté. „Dílo jsme právě dokončili, příští týden začneme zkušební provoz. Tak jsme si řekli, že by malá oslava přišla vhod.“

Teď bylo jasno.

„Poseďte, kde je místo,“ zval je Svát'a přátelsky dál. Najednou se nic nebál, jako by se s chlapy znal odnepaměti, třebaže je pokaždé viděl jen zpovzdáli. „To jsou přece ti pánové,“ vysvětloval vyděšené Anděle, „co tamhle za kolejami a za cestou něco u řeky staví!“

„Malou vodní elektrárnu,“ upřesnil jeden z nich. „Právě jsme ji dokončili.“

Jen vešli, chovali se jako doma. Tady v cihlové budově bylo přece jen útulněji než v nehostinné maringotce, nebo v narychlo sbité boudě. Zapálili oheň v železných kamínkách, nanosili z kůlny zásobu dřeva. Hned se teplo příjemně rozlézalo do všech koutů. Do šera probleskávaly z netěsných kamínek oranžové plamínky.

Pes Major ani neblaf, jako by s těmi chlapy měl odnepaměti kamarádčoft. Ulehl vedle kamen, a teprve když mu začalo být horko, stěhoval se dál. Chvíli seděl, chvíli polehával, překážel, pletl se pod nohama, pořád nemohl najít to správné místo.

Tak husté šero se uvnitř místnosti drželo, málem tma, ani do tváří si navzájem neviděli. Jeden z chlapů přistoupil k elektrickému vypínači u dveří, ale marně s ním luskal.

„Vypnuli elektriku,“ zíral rozmrzele na holou žárovku pod stropem. „Nejde proud.“

„Kurvy ustříhly dráty,“ vysvětloval Svát'a.

„Jste neplatili?“

„Z čeho?“ ukázal Svát'a prázdné ruce.

„Svíčku nějakou máš?“

Anděla našla několik nedopálených zbytků v zásuvce stolu mezi přibory. Tady vlastně svítit nepotřebovali, jakmile padlo šero, šli spát. V létě později, v zimě kolikrát už odpoledne.

Jeden z těch habánů prohlížel elektrickou ledničku, barevný televizor. I do automatické pračky nahlédl. Vůbec se nepodíval nad existencí takových moderních zařízení v této potmělé sluji, horského kola si ani nevšiml, hledal něco k snědku, měl hlad. Také spížírnu prošacoval.

„Krucifix, nikde žádné žrádlo,“ kroutil nevěřičně hlavou. „Jenom u zdi za televizorem baterie piv.“

„Jaké mají?“ zeptal se další.

„Desítku.“

„Na oslavu je lahvová desítka slabota,“ prohlásil jeden z příchozích. „Mám v maringotce pár flaší tvrdé, hned jsem zpátky.“

A skutečně, už o chvíli se vrátil, zmoklý, promáčený, v každé ruce i v kapsách po lahvi rumu.

„Přímo tam chčije,“ roztrásal dešťovou vodu po celé místnosti. „Jsem durch.“

Vyložil láhve rumu na stůl, sušil se u kamínek.

Kouřili jednu cigaretu za druhou. Otevírali pivo za pivem. Házeli do sebe rum. Také zkoušeli mix: trocha rumu a trocha piva.

„Hotové chcanky,“ kroutili šňupákem.

Ale když se přivřely oči a trochu zatajil dech, pít se to dalo.

„Je to vážně na roztržení bachoru.“

I Bohunka ochutnala. A když tahle tekutina nic neudělala nevinnému dítěti, jak by mohla uškodit dospělému?

„Takže vám odpojili elektriku?“ zajímal se jeden z těch habánů.

„Kurvy ustříhly dráty,“ opakoval Svát'a holá fakta.

„To nic. Příští týden zkušebně rozjedeme malou vodní elektrárnu. Hned pak vám sem natáhneme dva dráty. Budete svítit zadarmiko, třeba celé dny a celé noci.“

Folovali do kamínek dřevěné futro, až plotna zčervenala. Uvnitř místnosti se chvělo příjemně horko. Svíčky pomžurkávaly. Teď se konečně všichni cítili dobře. Zpívali, vyprávěli, plánovali lepší a stále lepší budoucnost.

„Kam na tu pivní břechku jezdíš?“ plivali nízkostupňové pivo po podlaze.

„Do vesnice, pokud je tam málokdy k máni,“ vysvětloval Svát'a. „Jinak vlakem do Hrabic. Enemže trať prý zruší, povídají, tož potem nevím.“

„Ať si zruší!“ hulákali. „Klidně. Třeba koleje ať vytrhají, pražce spálí, perón zplanýrují. I tuhle budovu třeba ať srovnají se zemí. Postavíte si tady motorest U čtyř lip. Víš ty, co to je motorest?“ obrátil se rozparádný habán na Svát'u.

Svát'a nevěděl, krčil rameny, tohle cizí slovo slyšel prvně v životě.

„Docela malý bufik. To ti skáčou peníze samy do kapsy. Je to sem pár metrů od silnice, stačí odbočka, parkoviště. Nabídněš hostům dršťkovou nebo gulášovou polívku, rohlík, krajíček chleba. Nějaké saláty, pomazánky. Kafařům kafe, čajařům čaje. Abstinentům minerálky, gořalníkům tvrdý šnaps. Host, jen došedne, už jako bys měl nejmíň padesátku v kapse. A třeba i když si jenom potřebuje odskočit na hajzlík, také ti cinknou do kešeně peníze. Podívá se do novin, zeptá se na cestu, to samé. Za všechno se dnes platí. Chápeš?“

Svát'a nechápal. Ani Anděla. Dokonce ani chytrá Bohunka nic z řečeného nepochopila. Jaktěživ žádný z nich motorest neviděl. Ale poslouchali, připadalo jim vyprávění těch drsných chlápů krásné.

„A když uděláš motorest jako samoobsluhu, tak máš poloviční práci. Každý si bere podle vlastního gusta a chuti. Ty jen kasíruješ. Pro ty, co nepospíchají, zřídíš v jednom kumbálku sexy koutek spoře oděných hopsand. Někam postavíš music box, výherní automat, jeden pultík s novinami a další se suvenýry a podobnými srandičkami. Zákazníci se jen pohnou, budou se na motorest lepit jako mouchy na mucholapku.“

Tak jasnozřivě viděli ti mužští budoucnost nádražní budovy NEBESA, prý snad kdysi v neznámém budoucnu zrušené vlakové zastávky. I budoucnost jejich osadníků. Krásnou, bohatou a trochu rozmarnou budoucnost. Kapsy nabouchané penězi. To-lik peněz, až z kapes přetékaly a trhaly je.

„Chápeš to?“ uchopil mluvka Svát'u kolem ramen, cinkl si s ním skleničkou. „Peněz a peněz a peněz! Tolik peněz, že si za ně budeš moct koupit třeba půlku světa!“

Svát'u tlačil vrchovatě plný močový měchýř. Nechtělo se mu vstávat, tak krásně se uvnitř cítil, ale nakonec musel. Kdyby si crbнул do gatí, nevzala by ho Anděla k sobě do lože.

Stál před dveřmi, déšť zvonil o okap, pleskal do kaluže, cákal Svát'ovi do tváře, vlhčil vlasy, košili, kalhoty.

Otevřenými dveřmi se z nitra budovy nesl do propršené noci halasný zpěv. Návštěvníci hulákali jednu lechtivou písničku za druhou, ale Bohunka si nemusela zacpávat uši, dokonce mohla zpívat s nimi. Tak bylo uvnitř pěkně a veselo až krásně.

„Ses pochcal?“ smáli se Svát'ovi, když se konečně vrátil.

Celý byl mokrý. Otáčel se u rozpálených kamínek, sušil. V ruce skleničku mixu, popíjel. Také kouřil, ale nenechával dojet žhavý konec až na spálení zažloutlých prstů, rozmarně odhazoval na podlahu tak velké nedopalky, jaké jindy dychtivě sbíral po cestujících na peróně a dokuřoval.

Halas byl uvnitř nádražní budovy NEBESA jako o pouti. Kočka Mica nic, nevzrušeně spala na hadru pod postelí. Pouze ten pes Major pořád zůstával neklidný, co chvíli měnil stanoviště, nikde neměl stání. Bohunka mu nabídla líznout mixu piva s rumem. Jindy by vychlemtal všechno, teď nic, odtahoval mordu.

„Je to hňup,“ komentoval Svát'a chování psa Majora. „Neví, co je dobré.“

Už dohořival zbytek poslední svíčky. Ve skomírajícím světle protřásal kterýsi z těch habánů láhve. Všechny byly prázdné. Ty od kořalky i ty pivní.

„Už není co pít!“ odhodil zklamaně poslední prázdnou láhev ke zdi za televizor.

„Tak končíme!“ rezignoval další.

„Jdeme, panstvo!“ zavelel třetí. „Co tady bez pití. Beztak jsme přetáhli zavírací hodinu.“

Prázdné láhve nechali poházené po podlaze. Zavřít za sebou dveře se nenamáhal. Podpírali se navzájem, když procházeli pustou čekárnou nádraží, i pak, když vykročili do deštivé noci. Šli, pajdali tmou, zakopávali o koleje, rozmáchle kráčeli po asfaltu a zdusávali obilné klasy, jak jim úzká pěšina nestačila. Drželi se navzájem kolem ramen, zpívali do padajícího deště oplzlé písničky.

Dveře budovy nádraží za těmi opilci přibouchl větrný poryv. Ostrý závan chladného a vlhkého vzduchu pronikl až dovnitř, sfoukl dohořívající svíčku.

Ti tři už dávno spali, třísknutí dveří je neprobudilo. Občas se převalili na druhý bok, chvílemi vydávali nezřetelné zvuky, volání, smích, pořád mumlali cosi o penězích. Možná se jim posud držel pod víčky růžový sen o motorestu U čtyř lip. A také o hromadách peněz, které už teď jakoby neměli kam dávat.

Krásný sen.

Tříbarevná kočka dál spala na svém kusu hadru pod postelí.

Pes Major nedaleko dveří konečně našel své místočko na dobrou noc. Stočil se do klubíčka, zadřímá. I tak co chvíli kňučel, zvedal nos a neklidně ze spánku pošťkával.

Svát'a se necítil nadvakrát. Co chvíli se na lůžku převalil, hekal. Párkrát musel do deště vyvenčit se. Sotva se vyprázdnil, zase ho trápila žízeň. Jenže pít už nebylo co.

Ani Anděla neměla klidnou noc. Dlouho se jí pod víčky držel sen, že pluje na velikánské lodi. Stála na horní palubě, rukama svírala zábradlí. V životě nikdy žádnou loď doopravdy neviděla, znala zaoceánské koráby jen z obrázků. Vlastně si ani nedokázala představit širší oceán. Celá zmatená tím snem se nad rámem trhaně probouzela k životu. Chvíli ještě zůstala napůl vleže a napůl vsedě, tak jí po tom včerejším mixu třestila hlava. Teprve když se dopotácěla ven a nechala si pršet do tváře, pak se jí ulevilo.

Ani Bohunka nebyla po tom ponocování čiperná jako jiné dny. Kdy jindy poskakovala a švitořila jako veselý ptáček, teď ještě pořád ležela napůl v mrákotách, třebaže se dávno tlačilo do oken ranní šero.

Svát'a sevřel dlaněmi spánky, hlasitě zasténal.

Anděla na něj s leknutím pohlédla.

„Strašně mne bolí hlava,“ vzdychal.

Sama dosud celá mátožná namočila v kbelíku s vodou kus hadru, přiložila obklad Svát'ovi na čelo.

„To ti uleví.“

Bolest skutečně trochu ustoupila.

„Kolik je hodin?“ zjišťoval Svát'a, jako by právě to bylo v té chvíli nejdůležitější. Aniž vyčkal na odpověď, kterou Anděla beztak neznala, nebylo totiž v domě kouska hodin, zeptal se na jinou zásadní věc: „Nezbyl tam hlt piva?“

Moc dobře věděl, že po včerejším mejdanu nezbyla ani slza.

„Zaběhla bych do vsi nakoupit,“ řekla Anděla. „Ale penze bude až v pondělí. Nemám žádné peníze.“

Svát'a se zmátořil z postele, odšoupl v podlaze jednu desku, vyzvedl z tajné skrýše igelitový pytlík. Podal Anděle hrst bankovek. Chvíli váhal, co se zbytkem, pak vstrčil Anděle do rukou všechny.

„Kup pivo,“ sténal Svát'a. „Desítku. A také nějaké jídlo. A Bohunce nějakou sladkost.“

„Kde jsi to vzal?“ žasla Anděla. Jaktěživ tolik peněz neviděla pohromadě.

Svát'a se nemínil svěřovat, tohle byla čistě jeho soukromá záležitost.

„Nakup pořádně, ať se jednou trochu pomějeme,“ řekl ještě a vzápětí padl zpátky do postele.

Anděla nemínila dlouho přešlapovat, aby si Svát'a nakonec všecko ještě nerozmyslel. Zastrčila igelitový sáček s hromadou peněz na bezpečné místo uvnitř ošacení. Nezdržovala se posbírat prázdné láhve, ty může vrátit kdykoliv později, třeba až bude zase hůř. Popadla prázdné kabely, vyběhla do deště, pospěchem se hrnula přes koleje, přes silnici, pustila se pěšinou mezi obilným lánem nejkratší cestou k nejbližšímu obchodu ve vesnici za řekou.

Svát'a si s hekáním vyměnil chladivý obklad. Vzpomněl si, že toho dne opět nevypustil poštovního holuba. Nevypustil včera, ani předevčírem. Vždyť co, nemínil se trápit, však ještě vypustí, jen co ho přestane bolet hlava a trochu zmírní déšť. Pak pustí třeba dva nebo tři najednou.

Ulehl na záda, udělal si v posteli pohodlí. Cítil se líp.

Svát'a sotva zadřimal. Jen dovřel víčka, vtrhla do světnice Anděla. Kapalo z ní čůrkem, tak byla od deště a rousání trávou celá mokrá.

„Mám hlad,“ ubrekovala Bohunka.

„Přinesla jsi pivo?“ zjišťoval Svát'a.

Také jemu škroumalo v břicho, ale pivo mělo přednost, to byla jeho medicína, to byl jeho chlebiček. I Bohunce by po té divoké noci přišlo vhod trochu si líznout. Jenže nákupní kabely zůstávaly z nějakého důvodu prázdné.

„Měli zavřeno, nebo co?“

„Voda se nedá přebrodit,“ drmolila Anděla poplašeně. „Řeka je plná až po okraj.“

Tolik vody v řece Suché žádný z nich nepamatoval.

„Co chlapi z elektrárny?“ zajímal se Svát'a.

„Nikdo tam není,“ podávala Anděla zprávu. „Bušila jsem na všechny domky, všechno zamčené, nikde nikdo.“

„Asi odjeli na víkend domů,“ rozmýšlel Svát'a. „Esli chceme pivo a nějaké jídlo, musíme chytit dopolední vlak do Hrabic.“

„Ten už jel, právě když jsem se vracela od řeky,“ hlásila Anděla nešťastně.

Vlak projel nádražím, nikde ani živáčka. Ani děvčátko na kolejích, ani Svát'a před cihlovou budovou, ani Anděla za oknem. Dokonce ani toho psa a ani kočku nikde nebylo vidět.

Strojvedoucí se celý nesvůj rozhlížel. „Co s nimi je?“ Vyběhl do deště a pro jistotu prohlížel koleje, jestli tu holčinu přece jen nepřehlédl a ona teď neleží v kolejišti, rozkrájená těžkými koly motorového vlaku na kusy.

„Komu by se chtělo do toho deště?“ vyhlížel průvodčí spuštěným okénkem, krčil rameny, ani mu nenapadlo vystoupit. „Tak už toho pobíhání nech a jed',“ pobízela. „Zase chytíme zpoždění a starej bude mít držku.“

„Pokaždé máme zpoždění, takže dnes nemůžeme přijet na čas, sakra,“ vztekal se strojvedoucí. „Musíme chvíli počkat.“

Vlak byl beztak prázdný, kromě strojvedoucího a průvodčího necestoval v tom nečase nikdo.

Tentokrát vlak nezatroubil. Zvolna a tiše odplouval dešťovou clonou do táhlé zatáčky mezi obilnými lány.

Svát'a s Andělou netušili, že až tak dalece už den pokročil. Teď najednou nevěděli, co dělat. V domě nezůstala kůrka chleba, hlt vody. Pokud se nevypraví pro nákup do Hrabic, budou hladovět a trpět žízní.

Náhle se Anděla rozhodla. Zaběhne do Hrabic pěšky. Těch šest kilometrů urazí za hodinu. Nakoupí v supermarketu, tam mají velký výběr. A třeba ještě stihne zpáteční spoj.

Hmatem překontrolovala igelitový pytlík s penězi, jestli je v pořádku ukrytý na těle. Popadla obě rozměrné nákupní kabely, trochu se nahrbila, pak vyběhla do deště.

„Mám hlad,“ zakňourala Bohunka.

„Zkus spát,“ poradil jí Svát'a. I jemu škroumalo v břicho pořádně, ale pokud se nevrátí Anděla, darmo na to myslet. „Třeba se ti bude něco pěkného zdát.“

Udělal si pohodlí, trochu se přitiskli k sobě.

Skutečně se jim podařilo usnout, dokonce měli pod víčky očí i růžové sny.

Svát'u a Bohunku probudilo hlasité troubení, jako by už teď v poledne nastal soudný den. Vyběhli jen ve spodním prádle před budovu nádraží, rovnou do deště.

Anděla právě vystupovala z vláčku. Byla jediným cestujícím z Hrabic. Kromě dvou obrovských nákupních kabel měla ještě tři nebo čtyři rozměrné igelitky, všechny vrchovatě plné. Průvodčí jí s tím nadělením pomáhal až na perón.

„To vypadá na svatbu!“ popichoval. „Že by se Svát'a konečně rozhodl do toho praštit?“

Anděla se při jeho slovech zapýřila.

Průvodčí nemínil hýřit komplimenty, pospíchal se ukrýt před deštěm zpátky do vozu.

Anděle déšť nevadil, beztak už byla mokrá skrz naskrz.

„Pozvala bych vás za svědka,“ křikla, jako by už byla ruka v rukávu. „Na kousek koláče a na štamprlku. Pan strojvedoucí by mohl přijít také.“

„Oslavíme to někdy jindy,“ máchl strojvedoucí rukou. „Hotovo?“ obrátil se na průvodčího. „Můžeme?“

„Můžeme,“ přikývl průvodčí. „Ale přijedeme tentokrát načas a bez zpoždění,“ varoval.

„Třeba pojedu chvíli krokem,“ usoudil strojvedoucí.

Co tady? V dešti! Bohunka si nehrála v kolejišti, ani kamínky nebyly naskládány na koleje. Nebyl žádný důvod ke zdržení.

„Jedem!“

Průvodčí stál ve staženém okénku, salutoval.

Motor zarachotil. Železná kola se hnula nejprve sotva znatelně, pak stále rychleji. Strojvedoucí nepřestával troubit. Píšťala pořád halasila, až pokud vlak zcela nezmizel v zátočině mezi zlatem obilných klasů, ztěžklých a povadlých deštěm.

Pršelo. Stále. Nadzemské výšiny snad naplno otevřely všechny vodovodní kohoutky. Voda se řinula ze všech nebeských pórů hustě a prudce a bez ustání.

Sociální pracovnice Povejšilová dosedla ve své kanceláři za pracovní stůl. Jen otevřela složku, měla před sebou identifikační záznam Bohunky Korabové. Až teď se rozpomněla, že měla malou Bohunku do konce týdne odvést z asociálního prostředí nádražní budovy NEBESA a z dosahu neschopných rodičů do dětského domova v Meziboří. Rozmrzele pohlédla na kalendář. Závěr týdne, zejména pátky, neměla ráda. Co se nestihlo za předchozí dny, musela zvládnout v pátek.

Souhlas dětského domova s umístěním Bohunky měla na stole. Řidič služebního vozu už jistě čeká na bráně. Nechtělo se jí do beznadějně zmáčeného dne. Déšť bil do střechy protější budovy, v cákancích prudce odskakoval. Nedokázala si v takovém počasí představit handrkování s tím chlapem a tou jeho ženskou, ty srdceryvné scény, které by při té dramatické proceduře musela podstoupit a vytrpět.

Vytočila na telefonu sadu čísel. Měla štěstí, ředitelka dětského domova v Meziboří byla právě ve své kanceláři.

„To jsi ty, Maruško? Že už na Bohunku čekáte od včera? Jo, holka, nějaký zádrhel, znáš to,“ improvizovala Povejšilová. „Počátkem příštího týdne stoprocentně. Holčina to těch pár dnů přes víkend už snad nějak vydrží. Jo, těší se, říkála, už se těší. Takže v pondělí... Jak to máš s počasím tam u vás? Jenom podmračeno? Tady, děvče, o tom se ani nedá říct, že prší, doslova chčije. Tak se měj.“

Hned počátkem příštího týdne tu nepříjemnou záležitost vyřídí, přísahala si, však prázdniny ještě nekončí.

Hned pak vytočila šéfovo telefonní číslo.

„Prosím tebe, Pepo... Měla jsem dnes jet pro to dítě, Bohunka Korabová se jmenuje, ta, co žije s rodiči v budově železniční zastávky NEBESA, jako přemístit tu holčičku do dětského domova v Meziboří.“

„Už se na to ptali shora,“ zašumělo v telefonním sluchátku. Hlas zněl ospale, šéf určitě také hleděl do okna na to boží dopuštění. „Prý jestli se o tu záležitost nepostaráme, tak se do případu vloží sami.“

„Před okamžikem jsem volala Meziboří, jako ten dětský domov,“ kombinovala Povejšilová. „Domluvila jsem nástup toho děvčete na pondělí. Prý jim to vyhovuje. Do té doby snad ještě svět nespadne.“

Šéfův hlas odkudsi z výšin bzučel, naléhal. Nebesa tam venku za oknem zatím burácela a hučela proudy deště. Povejšilová hleděla na to boží dopuštění přes okno své přívětivé kanceláře.

„Neboj, Pepíku, hned počátkem příštího týdne všechno zařídím, spolehni se,“ málem přísahala do telefonu a očima zatím stírala deštěm umáčené okno. „Ještě domluvím s řidičem nový termín. Deštník sis nezapomněl? Představ si, že já ano, nechala jsem ho v předsíni na věšáku.“

Zavěsila, hned pak měla starost dostat na telefon řidiče. „Kde jste?“ rozčiloval se. „Stojím tady na bráně už dobře půl hodiny.“ Syčel a zlobil se, ale nechal se ukecat, byl to v podstatě hodný kluk. „Tak v pondělí ráno? Tutovka? Jinak mne starý přerazí. Měl jsem na dnes naplánováno pár trasírek a teď zůstanu čučet v garáži.“

Povejšilová byla ráda, že se v tom nečase nemusí trmácet kamsi do zapadákova, dohadovat se s tím otrapou, s tou jeho ženskou, přetahovat se s nimi o toho jejich tvorečka.

Ještě nestačila postavit vodu na kafe, bzučí telefon, ve sluchátku zase šumivý šéfův hlas.

„Všecko domluveno na počátek příštího týdne,“ odhrkávala Povejšilová o překot, jak jí zatrnulo, že se šéf Pepa mohl mezitím informovat v dětském domově v Meziboří a odhalit tak její úhybnou kličku. „Hned v pondělí to děvče odvezu.“

„Jenom mi tak napadlo, co s těmi... ten mužský a ta jeho... Prý se to tam má bourat, nechali se slyšet ti nahoře,“ broukal šéf.

Nijak zvlášť mu ta záležitosť na srdci neležela, koneckonců ani ty lidi neznal, to jen kdyby náhodou padl shora dotaz, tak aby věděl, jakou dát odpověď.

„To přece musí vědět ti nahoře, co s nimi,“ krčila Povejšilová rameny. „Kdo jiný? My máme svých starostí nad hlavu!“

„To je fakt,“ přitakal šéf.

Pršelo, stále pršelo. Okno útulné kanceláře bylo každou chvílí víc umáčené a uplakané.

Na žádnou věc Anděla nezapomněla. Dokonce i svíčky koupila. Zápalky. Chléb, salám, paštiky, šampón na vlasy, čaj, několik lahví rumu a také víno. Cukroví pro Bohunku. Sýry, majonézu, dvoulitrovou plastickou láhev dobré vody, dva kartony cigaret a hromadu piv.

„Trochu ses přehmátla,“ prohlížel Svát'a etiketu na pivních lahvích. „Vzala jsi dvanáctku.“

„Sakra...“ zlobila se Anděla sama na sebe za tu nepozornost.

„To nic,“ cucl si Svát'a zkušebně. Dobré bylo. „Jednou za čas si můžeme udělat svátek.“

I když na tu hromadu věcí musela přikoupit další igelitové kabely, ještě jí u pokladny vrátili nějaké peníze. Co s nimi? Nakoupila zubní kartáčky, pěnu do vany, oplatky a žvýkačky. Pořád nakupovala, až pokud neutratila poslední peníze. Pak se s tím nákupem vláčela deštěm přes celé město na nádraží. A měla štěstí, ty dvě minutky, co se opozdila, na ni počkali. Byla jediný cestující. A ještě jí pomohli se zavazadly do vagónu. Peníze na jízdenku už jí nezbyly, jen mávli rukou, zaplatí příště. Najednou byli takoví hodní, ani by to do nich neřekla.

„Dnes si dáme bene a zítra se vypravíme na pouť,“ oznamoval Svát'a slavnostně.

„Už mi nezbyla ani šestka,“ hlásila Anděla nešťastně. Teď jí mrzelo, že utratila všechno do halíře. Na hrabickou pouť zapoměla.

„Ále,“ potlačil Svát'a rozmrzelost. „Tak si uděláme pouť tady doma. Do Hrabic pojedeme někdy příště.“

Zašel pro dříví, zatopil v kamínkách. Zažehli svíčky. Usedli k prostřenému stolu. Jedli, pili, přikusovali. Každý, na co měl chuť. Připíjeli a zase jedli a pili. Mezitím Svát'a kouřil cigarety.

Kouřil cigaretu za cigaretou. Zapálila si také Anděla. A zkušebně si kouře potáhla také Bohunka, ale ta se hned zakuckala.

„Škoda gramofonu,“ zalitoval Svát'a.

Trocha muziky by přišla vhod.

Dobře jim bylo. A mohla by se ukázat sociální pracovnice Povejšilová. Třeba právě teď. Postavit se do dveří, žasnout, jak se mají. Suchou kůrku chleba by jí nenabídli, to raději psovi by půl štangle salámu pod stůl pohodili.

Kam se ten pes Major najednou poděl? Kde ten pes vězí? Jak to, že také není u stolu a nepochtívá? A kde se toulá kočka Mica? Jsou pryč. Jejich věc. Však budou litovat, o jakou mlsnotu přišli.

Svát'a, Anděla a Bohunka seděli kolem stolu. Vyprávěli si krásné příběhy, trochu zpívali, jedli, připíjeli. Také kouřili. Anděla bářala, až se zakuckávala. Moc hezky jim bylo.

Tak krásně se cítili, až je ten blahobyt docela zmohl. S posledními silami se dověkli k postelím. Jen do nich padli, už spali.

I v neděli Svát'a zapomněl vypustit poštovního holuba. To všechno tím blahobytem. Akorát nanosil pořádnou zásobu pali-va, to aby nemusel co chvíli běhat v tom dešti do kůlny. Pak se zase bezstarostně veselili. Nechali deštivý a uplakaný den tam za dveřmi, ať si dělá co chce.

Anděla vyzkoušela šampón, který z velkopanské rozmařilosti koupila. Na dešti si jej vetřela do vlasů a sprchou z dřavého okapu vymyla. Také Bohunce dělala módes robes z účesu. Natáčely si navzájem vlasy na kousky papíru, sušily nad kamínky. Pak rozčesávaly.

Svát'a nestačil žasnout.

Postříkaly se navzájem voňavkami a parfémy, všude to rázem zavonělo jako někde v Paříži ve veřejném domě.

Svrchní oblečení se pořád ještě sušilo na šňůře, takže obě pobíhaly po místnosti jen v nočních košilích. Paráda! Však co, uvnitř se drželo teplo jako v lázni.

A děly se věci neuvěřitelné.

„Dámská volenka!“ vyhlásila Anděla. A udělala před Svát'ou pukrle. „Smím prosit?“

Bohunka zpívala, tloukla do rytmu pokličkami z hrnců o sebe, nebo vařečkou o dno kastrolu, ti dva tančili.

„Řekni, že jsem krásná,“ škemrala Anděla. Zatřásla hlavou a ještě víc rozprostřela po ramenou husté, stříbrem protkané vlasy.

„Moc,“ zmohl se Svát'a na jediné slovo.

Bohunce trochu zaskočilo, během zpívání se totiž zároveň přikrmovala.

Zpěv skončil.

Tanec skončil.

Znovu seděli u stolu. Nebo leželi v posteli. Jedli a pili. Pili pivo dvanáctku. Také mix s rumem pili, jak je to naučili chlapi od malé vodní elektrárny. Ruměncem jim zbarvil tváře přímo andělsky. Najedli se pořádně. Ale mysl měli lehkou, takže se hovor odvíjel jaksi sám od sebe, jako když bystrina poskakuje z kamínku na kámen, zklidní se v tůňce, pak zase běží ozlomkrk dál.

„Co já měla nabídek,“ zvedla Anděla významně ukazováček. „To bys koukal. Prali se o mě.“

„O tom jsi neříkala,“ zpozorněl Svát'a.

„Něčím se opravdová dáma nechlubí,“ poznamenala Anděla.

„Čím třeba se dáma nechlubí?“ vyzvíдалa Bohunka.

„No,“ nevěděla najednou Anděla, jak tuhle záležitost vysvětlit. „Třeba tím, kolik měla kdysi nápadníků.“

„Kolik jsi měla nápadníků?“ zajímala se Bohunka.

„No,“ přemýšlela Anděla. „Dost,“ doplnila neurčitě. „Všem jsem dala košem.“

„Kvůli Svát'ovi?“

„Hmmm...“

„Taky jsem znal jednu,“ přisadil si Svát'a, aby nezůstal pozadu. „Tvrдила, že je hraběnka.“

„Ty jsi osahával hraběnku?“ zajiskřily Anděle oči žárlivostí.

„Mluvili jsme spolu,“ doznával Svát'a neochotně.

„Já věděla, že jsi sviňák a nemrava, žádnou ženskou nenecháš na pokoji, ale že se budeš muchlat se zparchantělými hraběnkami!“ začala Anděla ječet. Z očí jí střídavě lítaly blesky a tryskaly slzy. „Jak uvidíš nějakou sukni, už by ses s ní válel. A je ti jedno kde. Třeba rovnou uprostřed ulice, ať všichni vidí. Přiznej se tady před nevinným dítětem, co jsi za kurevník!“

„A byla to opravdová hraběnka?“ zajímalo Bohunku.

„Ále,“ uždíbl Svát'a nešťastně. „Jen taková bába. Uklízela na nádraží hajzlíky. Ale kroutila zadnicí, jako by pocházela z hra-

běcího rodu. Prohodili jsme přes zábradlí akorát pár slov. Zeptal jsem se jí, který je den, a ona řekla, že úterý.“

„Hraběnky uklízejí na nádraží hajzlíky?“ podívovala se Bohunka.

„Dnes je svět úplně zdivočelý,“ pokrčil Svát'a rameny.

Nalil do hrnku pořádnou dávku rumu, doplnil pivem dva náctkou, přisunul hrnek před Andělu.

„Dej si,“ pobídl smířlivě. „Dyt' ta bába akorát šmrdlala hadrem na pometle zamarasenou dlážku nástupiště a čistila zaprasené hajzlíky. Ale šuchala tím hadrem jen tak, aby se nepřetrhla, hanba se na ni dívat. A měla ta cuchta na sobě gumovou zástěru, málem až po zem. Akorát jsem se jí přes zábradlí zeptal, jestli náhodou neví, který je den.“

To byl dost pádný argument na odpuštění. Vždyť jak by Svát'a mohl té bábě od veřejných záchodků za takových okolností třeba jen nahlédnout kousíček pod sukně? A jak by ona mohla tím pohlédnutím otěhotnět?

Anděla vypila naráz celý mix a hlasitě si odříhla.

„Postavím na kafe,“ řekla zkrotle.

Jenže právě kafe zapoměla koupit. Tak otevřela další láhev piva a další rum.

„Slíbil jsi, že do toho konečně praštíme,“ připomenula.

„Není nám zle ani tak,“ zakličkoval Svát'a.

„Přisahal jsi,“ klekla mu Anděla na hrudník, trvala na svém.

„Dnes už mají úřady beztak zavřeno,“ zamžoural Svát'a. Měla ho v pasti, věděl, kvůli jeho vlastní hlouposti a neopatrnosti. Tentokrát se sotva vykroutí. „Esli na tom trváš, tak někdy příští týden, pokavád ti to vyhovuje.“

Anděle to vyhovovalo. Konečně měla ptáčka v hrsti.

Probírali formality kolem svatby, kytice, oznámení, kde hostinu, koho za svědky a kolik hostí. Také barvu svatebních šatů, bílou sotva, snad slušivý kostýmek. A jestli i vlečku, nebo stačí závojíček. Anděla toužila po družičkách. Závoj ponese Bohunka. A pak také starost, kam na svatební cestu.

To byl krásný čas, přímo vánoční. Nestarali se, co se děje venku za zdmi cihlového domku malého nádraží, jen jedli a pili, kouřili, veselili se a chvílemi milovali, přikládali do pícky, a když dohořela svíčka, tak zapálili další. A pořád stejně, jako by ten sváteční čas neměl mít konce.

„Kde je pes Major a kde kočka Mica?“ vzpomněla si najednou Bohunka.

„Toulají se, darebáci,“ máchl Svát'a rukou. „Jejich věc. Přišli o nejlepší den v životě.“

Pes Major ani kočka Mica skutečně nikde nebyli. Už v počátku té divoké sobotní noci přeskákali klikatinou chodničků přes deštěm umáčené obilné lány, zbaběle dezertovali. Copak jim bylo se Svát'ou, Andělou a Bohunkou v cihlovém domku nádraží zle?

Jen poštovní holubi zůstali. Avšak pořád neklidně pochodovali před mřížkou dvířek, klepali do ní zobáčky, jako by se chtěli proklovat ven, třeba rovnou do tmy a do těch provazů deště, co padaly tak hustě, že srážely listí z letitých lip.

Svát'a naložil kamínka vrchovatě, přitulil se v posteli těsněji k Anděle, už se o nic nestaral.

Náhle se Anděla probrala z dřímoty, posadila se v posteli.

„Co je?“ škublo Svát'ou leknutím jako po elektrické ráně.

„Měli bysme se pomodlit,“ řekla Anděla.

Svát'a vykulil oči. Jaktěživ se nemodlili, ani když jim bylo dobře, ani když neměli co jíst, ani když bylo hezky, ani když pršelo. Neuměl žádnou modlitbu.

Posadil se, rozespale mžoural na Andělu, co ta ženská blázní.

Také Bohunka se posadila. Ani ona nevěděla, jak se modlí.

Anděla klopotně přemýšlela. Zaboha si nemohla na žádnou modlitbu vzpomenout. Ani z dětství, i když jako děvčátko musela každou neděli do kostela.

I tak by se pomodlit měli, mínila, když už s tím začala.

Sepjala ruce, pohlédla ke stropu, po kterém mihotavý plamínek svíčky čaroval stínové obrazce.

„Pane Bože, vem nás k sobě!“

„Amen,“ zadrmlil Svát'a.

Zase leželi.

Teď pro změnu Bohunka ne a ne usnout.

„Maminko...“

„Co nespíš! Nevidíš, kolik už je hodin?“

„Jak to vypadá v nebi?“

Otázka vrátila Andělu napůl z usínání do napůl bdělého stavu. Neměla o nebi žádnou představu. Nikdy o tom nepřemýšlela.

„Asi tak jako tady u nás,“ řekla.

„Krásně...!“ zhmotnila Bohunka svou představu o nebi s realitou cihlového domečku železničního nádraží NEBESA. Zabořila obličej do polštáře, hned zase usnula.

Svíčku na stole nechali tak, však sama zhasne, až dohoří.

Děšť neustával. Pršelo stále. Šero se drželo po celý den a vpozdvečer ještě víc zhoustlo. S narůstajícím časem a s přibývajícím tmou čím dál hlasitěji hřměl přívál vody.

Tu noc spal v městečku Hrabice málokdo. Starosta Kamil Bednář, navlečený v maskáčích a nazutý v gumových holínkách, pozoroval pootevřeným oknem své starostenské kanceláře proudy deště.

Telefon drnčel co chvíli.

„Cože?“

„Voda sebrala spodní most,“ dostal hlášení o nejnovější pohromě od Vojty Beránka, šéfa hasičské záchranné služby. „Horní most je dosud volný, ale začínají se před ním hromadit naplaveniny.“

„Zemánek ať se tam šikovně postaví s tou svou mašinou s hydraulickou rukou a lžící naplavené věci odstraňuje,“ přikázal starosta. „Je to náš poslední most, bez něj jsme odříznuti od sídliště na druhém břehu. Ty, Karle, seber své lidi a hasičskou techniku, neprodleně pokácejte staré lípy ve svahu pod kopcem Kačincem, začíná se tam sesouvat podmáčený svah a hrozí pád stromů na rodinné domky.“

Šéf hasičů byl schopný mladý člověk, bez ohledu na padající tmou neúnavně vykonával se svými lidmi, co bylo potřeba.

Hned pak starosta Bednář volal šéfa městské policie. „Voda sebrala dolní most. A nesvítí tam ani světla pouličního osvětlení. Rozestav své lidi z obou stran, postavte zábrany a hlídejte, aby někdo nesjel do řeky.“

Hlášení se sypalo jedno za druhým.

Během několika minut byla zaplavená celá Horní ulice a voda se rozlévala už i na náměstí. Garáže na levém břehu dolního nábřeží se hroutily jako domečky z karet, přístupová cesta k nim zaplavená, lidé spěšně probíjeli zadní stěny garáží, uvazovali lany ustájená auta ke stromům v nedalekém svahu.

„Kolik už voda odplavila aut? Pět? Co zbylé garáže? Už také padají... Hlavně ať tam nezůstanou lidé!“

Hasiči už byli s lípami v Kačinci hotovi, teď pro změnu odstraňovali spadlé stromy v Hájích. Chlapi od technických služeb smýčili drapáky náplav od mostních pilířů horního mostu. Most náporům vody zatím odolával. Ale bortila se podemletá vozovka na Bradlech, také tam bylo potřeba postavit zábrany a k nim hlídky. Větší část městského parku už byla zaplavená. Kolem půlnoci stálo celé náměstí pod vodou.

Dešťové srážky těch tří dnů byly později hodnoceny jako katastrofální a povodeň jako stoletá až dvousetletá. Meteorologové tu hroznou situaci z televizních obrazovek nevzrušeně rozebírali a jako příčinu označili hlubokou tlakovou níží, která v kritické dny v postiženém prostoru znehybněla.

Podrobnějším rozbořem bylo zjištěno, že se tlaková níže zastavila nad Hrabicemi a okolní kopcovitou krajinou. Spad dešťových srážek v tomto nevelkém prostoru překonával všechny dosavadní rekordy. Nasáklá půda dávno přestala jímat další vodu. Jindy nevinné horské potoky se během několika hodin proměnily v bouřící bystřiny, divoké peřeje podemílaly a trhaly břehy, unášely hlínu a kameny, sytily řeku Suchou nebyvalým množstvím dravé vody. Děsivý proud bral vše, co mu stálo v cestě. Kalný tok podemílal stoleté stromy, odnášel je i s kořeny. Bral kůlny, víkendové chaty, automobily. Divoká voda lehce spláchla tuny štěrků a kamení, prohlubovala tímto brusným materiálem řečiště, narušovala skály, podemílala břehy. Silnice poblíž řeky se propadávala, domy se bortily jako domečky z karet. Zmizely cesty. Pod vodou zůstaly louky, polnosti, zahrady. Promáčené svahy a úbočí kopců ztrácely soudržnost s podložím a začínaly sjíždět. Sesuvy ohrožovaly domky na úpatí, obyvatelé museli být nakvap evakuováni. Mizely ploty i zahrady. Přemíra kalné vody vyhřezla z přeplněných koryt, změnila mírnou krajinu v rozbouřené moře.

Necelý kilometr za Hrabicemi omílala řeka Suchá patu kopce Kozák. Promáčený svah se v dálce sta metrů utrl a hladce sklouzl do řečiště. Silná vrstva bahnitě hlíny strhla i letité stromy. Masa materiálu vytvořila během několika minut valící se vodě masivní hráz. Rvavý proud se od nově vzniklé překážky odrazil, prudce změnil směr toku přímo k severu. Vyhlobit nové koryto bylo pro dravý proud otázkou několika minut. V novém koridoru, který si řeka vytyčila, se vzápětí zhroutila příjezdová cesta do Hrabic. Kalná voda nejprve vyplavila podloží, pak snadno

odnesla rozlámanou vozovku neznámo kam. Rozebrat železniční násep pod kolejemi bylo pro zdivočelou řeku dílem okamžiku. Teď už nic nebránilo tomu, aby se nezkrotný vodní dravec ničivou silou prodíral napříč lány dozrálého obilí.

Západněji omezila pohyb mokrého živlu sice nevysoká, ale na kamenném podkladu dobře usazená a pevná vyvýšenina. Divoká voda do ní minutu od minuty úporně bušila, ohlodala z ní zeminu až na holou skálu. Kámen rostlý až odkudsi hluboko z podloží divokému náporu mokrého živlu odolal.

Děsivý proud se od skalnaté navýšeniny odrazil a o to s větší silou a s hukotem vodopádu se valil v novém směru k jihozápadu. I nyní rval zeminu, odnášel hlínu, kameny, štěrk. Zahuštěný neuvěřitelnou spoustou pohyblivého materiálu získával na síle gigantického beranidla, které bortilo a drtilo vše, co mu stálo v cestě.

Dravý proud bral, trhal, podemílal, rval, ničil. Během několika desítek minut proměnil to božské údolí v rozlehlý vodní tok, vrchovatě plný rozbourené vody, se břehy v nedohlednu.

Jindy sotva patrná říčka Suchá se nyní temnou nocí hrula, hučela, syčela a skřípala, nezadržitelně se valila a ničila a ničila...

Čtyři staleté lípy na vlakovém nádraží NEBESA vzdorovaly náporu vodního živlu nejdéle. Přístavek nádražních záchodků se dávno zhroutil a voda jej odnesla. Nějakou chvíli trvalo, než se odloupla čelní cihlová zeď nádraží. Pak už se jako domek z karet zborčila celá stavba. Bílá cedule s názvem železniční stanice NEBESA chvíli nerozhodně kroužila v kalném víru, jako by stále nemohla najít ten správný směr, teprve když s mohutným šplouchnutím spadla i poslední cihlová zeď domku, odplavila zádná voda i ceduli na místo určení.

Konečně padly také lípy. Pokaždé to bylo jen takové zašumění. Sotva ulehly do mokrého lože, už je rval kalný proud a unášel kamsi do noci.

Poslední lípa se zhroutila rovnou na kůlnu a vmžiku ji rozbila na padrť. Prolomenou střechou vylétali s hlasitým tleskáním křídel poštovní holubi. Vzlétli rovnou vzhůru do tmy a provazů deště, rychle se ztráceli pod temnými nebesy.

Ještě chvíli v místě někdejšího železničního nádražíčka NEBESA tančil v divokém víru kalný proud. Pak dravá voda už jen paběrkovala na tříšti všeho, co měla v dosahu.

Zlom děsivé apokalypsy s vodními přívaly nastal mezi půlnocí a ránem dne následujícího. Časně ráno už voda jen pospíchala, spěšně opadávala, stahovala se do nově vyhloubených koryt.

Pondělní den se probouzel do čisté oblohy. V blankytu ani mráček. Den jiskřil jako vybroušený briliant.

Starosta Hrabic odsunul poslední šálek vypité kávy. Telefon už nějakou chvíli poplašeně nedrnčel. Zvedl sluchátko, spojení přerušeno nebylo. Zvláštní, takové ticho. Věděl, měl jistotu, že nejhorší čas už minul.

Ještě nenastala chvíle na odpočinek. Hlídky zůstávaly na místech. Teď bylo potřeba zjistit škody, které rozbouřená voda napáchala. Postarat se o lidi bez přístřeší. Ohlídat majetek evakuovaných z ohrožených domků. Zajistit dopravu, zásobování, obnovu dodávky elektrické energie, plynu, vybudovat provizorní mosty a lávky, čerpat vodu ze sklepů. Zjistit rozsah škod. Rozhodnout, co udělat jako první a co až pak, aby se život ve městě vrátil co nejdříve do normálních kolejí.

Povzbudit lidi, to především.

Na toto všechno myslel starosta Kamil Bednář v té časně ranní chvíli. Cítil únavu. Ale moc dobře věděl, že unaveni jsou všichni, zvláště ti, kteří po tři dny vzdorovali řádění přírodního živlu.

Telefon zadrnčel. Hlasitě. Nečekaně. Jeho pronikavý hlas v nezvyklém tichu lekal.

Starosta okamžik váhal, konečně zvedl sluchátko. „Bednář... děje se něco?“

„To jsem se právě chtěl zeptat,“ ozval se velitel hasičů Beránek.

Také jeho zneklidňoval ten náhlý klid.

„Za hodinu se všichni sejdeme v mé kanceláři,“ oznámil starosta. „Musíme rozhodnout, co a jak dál.“

Zavěsil.

Přistoupil k oknu, otevřel je dokořán. Studený ranní vzduch ho udeřil do tváře. Nespál tři noci. Teď už snad, doufal, konečně je ta hrůza u konce.

Sociální pracovnice Povejšilová dosedla ve své kanceláři za pracovní stůl. Za oknem jiskřil zářivý letní den. Příhodný čas na projížďku, pomyslela si. Zvedla telefon: „Tak já jedu pro to děvče, Pepíku,“ oznámila šéfovi. Pak znovu do telefonu, tentokrát řidiči do garáží: „Sejdeme se za třicet minut před vrátnicí.“ Vložila do ploché kožené aktovky složku s doklady o převzetí děvčátka Bohunky od sociálně neadaptabilní rodiny (nebude se s nimi handrkovat ani mazlit, pokud budou problémy, prostě přivolá na pomoc policii, papír o rozhodnutí k výkonu hovoří jasně), a také doklad o jejím předání do dětského domova v Meziboří. Až tuhle nepříjemnost vyřídí, zastaví se ještě v Hrabicích. Má tam své známé, projde se také místními obchody, co mají zajímavého, pohlédnout se po nějakém hadříku, už nějaký čas myslí na novou halenku. Ještě si v malém zrcátku překontrolovala účes a růž na rtech. Mrkla na hodinky. Takže pojďme na to, děvče, pobídla se, ať všechno hezky v poklidu stihneme. Už se na čistý zářivý den tam venku těšila.

Motorový vlak vyjížděl na svou trasu do Hrabic v obvyklou dobu. Za ovládacími pákami seděl nový strojvedoucí. Vedle něj usedl na rezervní sedačku průvodčí, napovědět novociánovi, co a jak na trati. Od pondělka tohoto týdne měli v přepravě novinku, neefektivní železniční zastávka NEBESA byla zrušena. Měli na to úřední lejstro, v něm všechno pěkně černé na bílém.

Motorák spokojeně vrčel, osobní vozy v závěsu prázdné, žádný cestující.

Když se vlak přiblížil k táhlé zatáčce, za kterou se odjakživa pod mohutnými lipami krčila železniční zastávka NEBESA, upozornil průvodčí strojvedoucího: „Zpomal a zatrub. Tady jeden nikdy neví.“ Už před jízdou novociána strojvedoucího upozornil: „Bacha na děvčátko v kolejišti! Bacha na kamínky na kolejích!“ Snadno mohlo dojít k neštěstí.

Strojvedoucí zatroutil dlouze, pak krátce. A zvolnil rychlost.

Takto pomalu, sotva krokem, vjeli do půli oblouku.

Náhle železniční násep končil. Dva hádci kolejí se neuspořádaně klikatili v povětrí.

Brzdy skřípaly, zablokovaná kola drhla o kolejnice, pokud se vláček nezastavil.

Tady končila země. Dál následovala kamenitá pustina.

„Pane Bože!“ vydechl průvodčí nevěřičně.

V místech, kde původně stála cihlová budova nádraží, protékala nyní hlubokým korytem stružka vody. Právě tudy si našla novou cestu říčka Suchá. Zděná budova, dřevěné kůlny, čtyři vzrostlé lípy, škvárové nástupiště, železniční násep, asfaltová cesta, malá vodní elektrárna, lány dozrálého obilí, to všechno bez jediné stopy zmizelo. Namísto toho se vůkol rozprostírala pláň kamenité suti.

Novocián strojvedoucí na tu spoušť nevěřičně třesl oči.

Průvodčí se mu naklonil přes rameno k řídicímu pultíku, stiskl tlačítko zvukového signálu. Troubil silně, hlasitě a vytrvale. A při tom stále opakoval: „Pane Bože!“

Kamenitá pustina zůstávala lhostejná.

„Pane Bože...“

Konečně přestal troubit. Pokřižoval se a skryl tvář v dlaních.

Na jiném místě o mnoho kilometrů dál a jižněji počítal v Mšticích brácha Tonek Korab poštovní holuby.

„Nechybí ani jeden. Ale jak to, že krom dvou přiletěli všichni najednou?“ kroutil nevěřičně hlavou. „Jste darebáci,“ káral holuby. „Kde jste se flákali? Tyhle hospodské dýchánky vám příště trpět nebudu. Ještě jednou a jdete na pekáč, bez pardonu!“

Bral jednoho holuba po druhém, otevíral pouzderka, kontroloval zprávy. Všechny byly stejné: ŽIJEME ŠČASNĚ.

„Už jsem se lek, že se Svát'ovi něco stalo,“ křikl dolů na ženu, která přinesla holubům krmení.

„Hlavně, že se holubi vrátili,“ mínila.

Brácha Tonek obhlédl oblohu, modrou a vypjatou jak čerstvě naškrobené prostěradlo. Co pořád v rádiu plaší s lijavci a záplavami, nechápal.

„Nechám holuby trochu odpočinout,“ rozhodl. „Další várku pošlu Svát'ovi až příští týden.“

„Možná má teď úplně jiné starosti,“ mínila žena. „Pokaždé je posílal jednoho po druhém, teď všechny naráz.“

To je pravda, podrbal se brácha Tonek na hřbetě nosu. Však ještě uvidí. Zavřel holubník, pomalu slézal po chatrném žebříku zpátky na dvorek.

„Pojď jíst,“ pobídla žena. „Potom můžeš pokosit zahradu. A konečně opravit plot, slepice pořád někudy utíkají k sousedům, zanášejí, potvory jedny.“

Brácha Tonek si ořel ruce od holubinců do plandavých kalhot. Ta ženská mu vždycky nějakou práci najde. Ať je hezky, nebo třeba padají trakaře. Spočinout člověka nenechá. Ale vařit umí.

Vešel do stavení. Posnídá a půjde kosit zahradu.

Odněkud zazněly zvony. Naráz se rozhlaholily. Vlnivý zvuk jako by přilétal z velké dálky, ale byl tady, lahodil, zaplňoval každíčké místo. Kolébal se, tišil, zazníval hlasitěji, tiskl se k zemi a stoupal k obloze, každého kamínku se dotkl, každé halouzky. Lidé se otáčeli, zvedali hlavy. Komu to zvoní? Komu vyzvánějí?

Byla to výzva k slavnosti. Procesí bílých družiček, okvětní lístky na cestě, baldachýn, korouhve, rozevlátý zpěv.

A všechno zase jako sen.

Někde v místech, kde na protějším břehu řeky Suché stávaly břízky a co rok se odbývala letní slavnost, jako by rozpustile zazněla dechovka. A vlnovkou pěšiny mezi ztěžklými klasy přezrálého obilí zase plula hlavička děvčátka Bohunky. Před cihlovou budovou na sešlapaném plácku vytácel Svát'a zasněnou Andělu. I pes Major zkouší taneční kroky, ale spíš jen překáží, motá se ostatním pod nohama. Za oknem se vyhřívá třibarevná kočka Mica.

Když Bohunka překonala nebezpečný úsek frekventované silnice, vstoupila mezi ty dva. Uchopili se navzájem kolem pasu a takto v jasení dne tančili společně všichni tři.

Všechno je jako sen. Všechno, i lidský život.

Hlaholení zvonů tam někde v dálce zvolna stoupá ve stále širších kruzích k blankytu. Na jeho vlnách krouží ve spirále tanečními kroky stále výš, stále výš Svát'a s Andělou a Bohunkou.

Jenom kočka Mica a pes Major zůstávají dole na zemi. Se závistí se po těch nahoře ohlížejí. Není jim odpuštěno, že dezertovali, že opustili své přátele. Marně vyskakují, marně kňučí, žadoní, prosí, aby směli s nimi.

Všechno je pouhý sen.

Pouhý sen...

RICHARD SOBOTKA se narodil 15. 3. 1935 v Zašové. Do literatury vstoupil knížkou pro děti *Příběh toulavého kocoura* (1979); vydal knihu povídek *Nepřetržitě jaro* (1987); *Charlotta Garrigue Masaryková – epizoda ze života* (1999); *Bosý poutník* (2001); *Bezruký Frantík* (2003) – Cena hejtmana Moravskoslezského kraje v r. 2004; *Hurá na medvěda!* – příběh nebezpečného huňáče z Beskyd (2005, Cena E. E. Kische); *Ivančena – Junácká legenda* – osudový příběh ostravských Junáků a vznik mohyly na Ivančeně (2006); *Jiné světy* – tři novely (2006); *Pytláci v Beskydech* (2007); *Život na oblaku* (2007); *Vlčí stopou* – dramatický střet hajného s vlčí smečkou. (2008); *Zbojnické léto* – příběh posledních beskydských zbojníků (2008); *Barva jeřabin* – povstání Valachů v letech 1620–1644. (2008); *Rybářské štěstí* – dobrodružství rybářů na řekách i vodních nádržích (2008); *Lovecká vášeň* – příběhy z beskydských a jiných revírů (2009); *Čisté vody pramen* – životní příběh básnířky, lidové vypravěčky a výtvarnice Františky Pituchové (2009); *Někdy navečer, když se tak dívám na západ slunce* – povídky (2009); *Kobzánův Rožnov* – malíř Jan Kobzán a Rožnov pod Radhoštěm (2009); *Čtyřnozí miláčci* – 20+1 příběh o loveckých psech (2009); *Četnické příběhy* – veselé i smutné příběhy venkovského četníka (2009) a další.

Podílí se na překladech z polštiny. Za svou literární práci získal řadu ocenění. Zabývá se také publikační činností. Člen Obce spisovatelů, člen Klubu autorů literatury faktu, člen Syndikátu novinářů České republiky.